

SLOVENSKI Jadranci

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA KOMUN KOPRSKEGA OKRAJA

KOPER — 27. APRILA 1962

Poštnina plačana v gotovini

LETNO XI. — Stevilka 18-19

Z največjim upanjem gledajo v bodočnost delaveci mladega podjetja Luka Koper, saj so si s svojo pridnostjo in organiziranim delom pridobili velik ugled med pomorskih podjetij in kapitani ladij iz vsega sveta, ki pristajajo v koprskem tovornem pristanišču.

Za Prvi maj 1962 VSO SREČO, TOVARIŠI!

Sleksi smo plašče, odložili šale in volnene jopice. Po dolgotrajni zimi, ki se kar ni dala odgnati, je toplo sonce končno pregnalo mraz in dež in smeg in sitno burjo iz naših krajev, od naših domov, iz naših src. Odele je drevje in cvetje in zelenje, ozelenilo tudi travnike in polja, razsvetlilo naše tovarne. Priklicalo je v deželo pomlad — pozno sicer, zato pa toliko lepo. Čarobno brstevje povsod, po naših žilah močno poljejo življenjski sokovi, novi upi in vzgoni napenjajo naše prsi.

Pred nami je časa čistega vina. Natočili smo jo in se ogledujemo v bistrini. Ničesar si nimamo prikrivati. Morda je vmes tudi grenka kaplj, toda ta nam ne kali pogleda, ne zamegljuje perspektiv. Naša pot je jasna in ravna, kot z ravnalom potegnjena. Ocenjujemo, razčlenjujemo: če bi morali začeti znova, od začetka, prav tam bi začeli. Prav tako bi odpadali sopotniki, ostajali in se krepili graditelji. Zato ostaja pot ravna, kot z ravnalom potegnjena.

Ob poti je drevje in cvetje, je nova pomlad. Pot pa ni lahka ne s cvetjem posuta — pa tudi trnova ne več. Za nami je ostal hudi začetek, ko smo se z nohti in zobmi zagrizli v trdo ledino: za boljše in lepše življenje, za moč in svobodo naše dežele, za enakopravnost in mir med ljudmi po vsem svetu. Jutri bo še laže; danes ne smemo in ne moremo odnehati. Vsaka zaspanost bi nas draga stala — okoli nas je neusmiljena stvarnost. Za mejami prežijo krize in bloki, se zapirajo vase kot polž v svojo hišo, grabijo podse in odganjajo druge kot skrbne koklje na piščancih. Toda za mejo so tudi prijatelji: kot mi majhni po postavi in veliki po srcu. Veliki in močni v boju za svobodo in mir, zakaj želja po miru in svobodi je v srečih večine ljudi po vsem svetu. Veliko majhnih zato uspešno kljubuje tudi atomskemu petlenjanju peščice velikih.

Cudežne moči narave, ukročene v rokah človeka, so nevarna igrača v pesteh sistemov, ki razdvajata naš planet. Ravnotežje ali le rahla prednost pri atomih in raketah ne dovoljujeta odkritega sproščada; nihče ne privošči sam sebi uničenja. Izzivanje do skrajne meje sem in tja — ne igra mačke z mišjo, marveč igra dveh bojevitih mačk med seboj. Toda kljub temu nevarna igra — če bi izbruhnil požar, ne bi imel kdo in kaj gasiti. Zato je tehtna in upoštevana beseda nevezanih, zato se nihče ne more upirati pobudi za uničenje uničevalnih sredstev.

V kristalni bistrini natočene čaše beremo še naprej. Z ravne poti v srečno daljavo je treba zvaliti še veliko kamnenja, iztrgati še mnogo korenin. Sproti čistiti plevel. Za nami prihaja mladi rod, z nami vred gradi cesto v dalj. Vidimo tudi čase, ko nas zanese, uspava. Toda to ni v naši naravi, zato je tega hitro konec. Nismo taki, da bi nas upijanili uspehi, ker nas ni življenje nikoli razvajalo. Brusi in pili nas, da odletavajo obruski in opilki, toda zrnu ostaja vedno pravi in vedno lepši lesk.

Zelenje in cvetje ob poti, ob poti je nova pomlad. Na poti smo mi. Odložili smo za hip orodje, izpustili ročico pri stroju. Vihtimo rdeče zastave, nosimo bele transparente, naša pesem vriska čez plan: praznujemo. Častimo DELO! Slavimo Prvi maj!

Od Predila do Djedvjelje, z banatskih planjav, ob sinjem Jadranu in prek zelenih gozdov odmeva naša pesem. Pesem delovnih ljudi, ki praznujejo. Slavijo objeti v kolu, ujeti v enoten korak, veseli in srečni, ponosni na svoje življenje svobodnih ljudi — ustvarjalnih delavcev in upravljačev. Ljudi, ki dobro vedo, kaj so dolžni sebi in drugim. Zato naša pesem sega še daleč čez meje naše dežele. Zliva se z ubranimi glasovi priateljev, ki imajo enake želje kot mi: v svobodi in miru graditi lepše življenje.

Na rdečem blagu zlati simboli dela plapolajo v pomladnem vetru. Okoli nas zelenje in cvetje, na ustih pesem, v naših srečih sreča in veselje in polno trdne odločnosti. Takšen je letos naš Prvi maj, naš praznik — praznik bratske skupnosti milijonov delovnih ljudi od Triglava do Kajmakčalana, praznik delavcev vsega sveta.

RASTKO BRAĐAŠKJA

Pridni delavci naše mlade jadnjedelnike industrije v Piranu si nabirajo nove in nove delovne izkušnje in z veden zahtevnejšimi izdelki široko ugod naše socialistične domovine tudi med prijatelji v tujini

Vsem bravcem in naročnikom, sodelavcem in prijateljem pošilja delovni kolektiv Časopisno založniškega podjetja Primorski tiš Koper, zlasti pa še uredništva in uprave Slovenskega Jadrana

za PRVI MAJ 1962

svoje iskrene čestitke in najboljše želje za osebno srečo in zadovoljstvo ter v skupnih prizadavanjih za še lepše in boljše življenje kar največ uspehov!

Prav te dni mineva osemnajst let, ko smo po štiriletni osvobodilni vojni zmagovito praznovali prvo svobodno pomlad skupnosti jugoslovanskih narodov. V tem času je zrasla mlada generacija, ki se krepko vključuje v našo socialistično rast. Tudi mladina našega Primorja praznuje ob letošnjem prazniku dela svojo osemnajsto svobodno pomlad. Mladi rod, ki je rasel in se vzgajal v znamenju tega praznika stopa hkrati na prag življenja — vsestransko pripravljen na odgovorne delovne naloge. Tudi naši šolski zavodi — med njimi osrednji vzgojni središči našega okraja — piranska Srednja pomorska šola in koprsko učiteljišče — odpirajo na prelomu tega šolskega leta na stežaj vrata sto in sto mladim ljudem, ki z vedrim pogledom stopajo na dolgo in piodno pot. Naše srečanje z zastopniki mlade generacije pomorščakov in bodočih vzgojiteljev sprejmite, drage mladinke in mladinci, kot srečanje z vso našo mladino, z vašo lepo in kipečo mladostjo. V tem znamenju naj poteka tudi naše prvomajsko praznovanje.

7 DNI PO SVETU

Samo zdrževanje ni zdravilo

Minule dni se je mudil na uradnem obisku v naši državi zunanj minister Sovjetske zvezde Andrej Gromiko, ki je s tem vrnil lanskoletni obisk državnega sekretarja za zunanje zadeve FLRJ Koče Popovića v Moskvi. Med obiskom sta sovjetska gosta sprejela tudi predsednik republike Josip Broz-Tito in podpredsednik ZIS Edvard Karidelj. Minister Gromiko je med svojim pčednjivim bivanjem v naši državi razpravljal z državnim sekretarjem Kočo Popovićem o najvažnejših mednarodnih vprašanjih in o nadaljnjem utrjevanju odnosov med obema državama na političnem, gospodarskem, kulturnem in drugih področjih. V uradnem sporočilu o teh razgovorih pa je med drugimi rečno, da je bilo »potrjeno skupno prepričanje, da je dosedna politika miroljubne koeksistencije in urejanja mednarodnih problemov s pogajanjem najbolj zanesljiva pot za ublaževanje in premagovanje mednarodne napetosti in za okrepitev miru v svetu«.

V Beogradu je bil te dni tudi italijanski minister za zunanje trgovino Luigi Preti. Njegov uradni obisk potrjuje željo italijanske in jugoslovenske vlade po nadalnjem širjenju trgovinskem sodelovanju, ki je posebno v zadnjih letih doseglo velik napredok.

V četrtek, 19. aprila, je ves svet presenetila vest, da so v Alžiru nepričakovano aretirali voditelja tajne vojaške organizacije — OAS — bivšega francoskega generala Raoula Salana, ki je bil pred letom dni zaradi rovarjenja proti politiki predsednika de Gaula obojen v odsotnosti na smrt. Uporni general sedaj čaka na odsodbo v pariškem vojaškem zaporu, kjer je zaprt tudi njegov dosedanji sodelavec general Jouhaud, ki je bil pred dnevi zaradi delovanja v vodstvu OAS ponovno obojen na smrt. Medtem pa teroristi v Alžiriji nadaljujejo z atentati in streljanjem na domače prebivalstvo. Kaže pa, da bo de Gaulu uspelo ukrotiti osovnice, ker je izdal nalog, naj nane streljajo brez poziva, in ker so prevzele skrb za vzdrževanje miru posebne vojaške enote, ki jih v glavnem sestavljajo tisti Alžirci, ki so prej služili v francoski armadi.

Vršile dolnosti generalnega sekretarja OZN U Tant je izjavil, da lahko izvenblokovske države odigrajo pomembno vlogo v izboljšanju mednarodnega položaja — saj imajo po njegovem mnenju dovolj velik vpliv, da bi ublažile zaostritev med velesilami. U Tant je svojo izjavu dopolnil s s pripomo, da akcije oboroženih sil OZN na Srednjem vzhodu in v Kongu veljajo najmanj 12 milijonov doljarjev na mesec.

Po odstranitvi Frondizija s položaja predsednika Argentine je v tej državi prišlo do močnih trenj med vojaškimi voditelji. Grozila je celo državljanska vojna, vendar so se ji Argentinaci izognili z imenovanjem novega ministra vojske generala Lozasa, ki je bil doslej v politični arena neznan. Nova argentinska vlada nameščava razveljavljati nedavne volitve, na katerih so dobili peronovci 33 odstotkov oddanih glasov.

V Sovjetski zvezzi so izstrelili satelit Kosmos III, ki je opremljen z znanstvenimi instrumenti za nadaljnje proučevanje vesoljskega prostora. Ta satelit kroži v razdalji 229 do 720 km od Zemlje ip za en krog rabi 93,8 minute. Ameriška vesoljska ladja Ranger IV pa zaradi pomanjkljivih naprav v urejevanju svojega poleta na Luno ne bo mogla oddati televizijskih slik Luni na tvršine in pristanek kabine z instrumenti, ki bi oddali tehnične podatke o potresih in padaju meteorjev na tem planetu.

S prvim majem bo v Združeni arabski republiki stopil v veljavo zakon, ki ureja udeležbo delavcev in uslužencev pri dobičku podjetij. Po tem zakonu bodo delavci in usluženci prejemali 25 odstotkov skupnega dobička. Predsednik osrednje konziske vlade Adul je zahteval od OZN, naj uresniči obveznost, zaradi katere je obvezna misija že 2 leti v Konfederacijo katanške secesije. Dejal je, da je sedaj položaj težavnejši, kot je bil leta 1960, ko je bilo razmerje sil v prid osrednji vladi danes pa ima prednost Če — zaradi pomoči, ki jo dob... iz tujine.

V soboto, 21. aprila, so se na vabilo okrajnega odbora SZDL Koper v Portorožu zbrali predsedniki, tajniki in blagajniki krajevnih odborov SZDL iz Kopra, Izole in Pirana, da bi se pogovorili o delu krajevnih organizacija SZDL v teh treh obalnih mestih.

Sekretar okrajnega odbora Socialistične zvezde Miroslav Okrešelj je v uvodnih besedah poudaril, da je glavna skrb občinskih odborov SZDL doslej veljala krajevnim organizacijam SZDL na dejeli in da tem organizacijam po mestih niso vsebinsko dovolj pomagali. Če vemo, da odpade v koprski komuni 30 odstotkov vsega članstva SZDL na samo mesto Koper in da znaša ta odstotek v Izoli okrog 85 in v Piranu okrog 75, potem je jasno, da bo do morala občinska vodstva SZDL mestnim organizacijam posvetiti dosti več skrbi kot doslej.

Razprava je nakazala nekatere vrožke za negativne pojave, kot so premajhna zainteresiranost dela mestnega prebivalstva — članov SZDL za javna dogajanja, premajhna zainteresiranost, ki se kaže med drugimi v slabu udeležbi na zborih volivec, v problematični sklepčnosti marsikaterega odbora in podobno. Med temi razlogi so prišli na dan posamežnega izvajanja sklepov javnih tri-

bun — to lahko zelo vpliva na delo SZDL, pa najs se pospeševalno ali zaviralno — in praksa, da volivi doslej komaj kdaj zvezdo, ali je kdo obravnaval njihove predloge z zborov volivec in zavajajo jih občinski ljudski odbor odklanja (če jih odklanja). Precejšnja materialna ovira za boljše delo mestnih organizacij SZDL pa je pomanjkanje prostorov. Glede to so zlasti na slabem v Kopru.

Na posvetovanju so spregledali več koristnih sklepov. Tako bodo mestne organizacije SZDL izdelale delovne programe, po katerih naj bi se v prihodnje odvijalo njihovo delo. Prav pomanjkanje takih programov je krivo, da njihovo delo vsebinsko šepa. Omenimo še to, da si bo Socialistična zvezda v mestnih krajevnih organizacijah dosledno prizadevala za uveljavljanje načela javnosti vseh zadev, ki so javnega značaja. Odločanje v ozkem krogu nekaj ljudi je vsekakor potetje, ki skoduje ugledu SZDL kot množične politične organizacije in predstavljajo resno oviro v njenem delu. Glede organizacijskih predlogov po teh naj bi se ponekod obstoječe krajevine organizacije združile v eno ali dve močnejši — pa je posvet odločno povedal, da reorganizacija zaradi reorganizacije ne more biti zdravilo za tiste krajevne organizacije SZDL, ki

so razmeroma nedejavnne. Zato je treba prej sestaviti delovne programe, pa se bo kmalu videlo, ali je neka reorganizacija za uspešno izvajanje teh programov potrebna ali ne.

Predstavniki obalnih občin so se januarja letos dogovorili, da bi ustanovili skupno posvetovalno telo, stalno konferenco obalnih občin. Prva seja novega organa je bila pretekl tened v Piranu. Poleg predstavnikov občin Koper, Izola in Piran so se udeležili prve seje tudi predstavniki OLO (predsednik Albin Duje in tajnik Črt Kolenc), sejo pa je vodil predsednik Občine Piran Davorin Ferligoj.

V razpravi o pomenu in vlogi stalne konference obalnih občin se je izkazalo, da bo ta nova občina omogočila enakopravno ter enotno reševanje sorodnih problemov tega področja, kadrovski ustav novega posvetovalnega organa pa je jamstvo, da bodo sklepi tudi držali, oziroma da jih bodo člani stalne konference pravilno tolmačili občinskim odbornikom in zborom volivev.

Za uspešno nadaljnje delo so rešili vrsto načelnih vprašanj, ki bodo omogočila konferenci nemoteno in uspešno delo. Najprej so imenovali posebno komisijo, ki bo sestavila poslovnik konference. Zedinili so se, da bi bili stalni člani konference ne glede na dočleneno mandatno dobo predsednika in tajniki vseh treh občinskih ljudskih odborov, predsed-

niki občinskih odborov SZDL, sekretarji občinskih komitejev ZKS, predsedniki občinskih sindikalnih svetov. Vsaka komuna imenuje še štiri člane. Za tajnika stalne konference so izvolili načelnika oddelka za občino upravo OLO Kopra Franca Podlunška.

Delovni program prve seje stalne konference je obsegal še razpravo o skupnih službah obalnih občin (referent dr. Branko Furjan), o finansiranju PTT mreže na območju koprske, izolske ter piranske občine (referent inženir Franc Špacapan) ter o cenah Rilanskega vodovoda in o preskrbi z vodo na obalnem področju (referent Ivan Korošec). V razpravo o zadnjih dveh točkah sta posegla tudi direktor podjetja PTT Koper in direktor podjetja Rižanski vodovod.

Rezultate razprave na stalni

PRIPOROČILA KMETIJSKIM ORGANIZACIJAM IN KMETOVALCEM

ob spomladanski setvi

Neugodno spomladansko vreme ke, detelje in lucerne z okoli 100 kg na ha istega gnojila. Organizacijam, ki se niso posojile travnikov, deteljin in detelj s fosforinimi in kalijevimi gnojili, priporočamo, da to delo opravijo takoj.

4. Zaradi močnega izpiranja dušika v letošnji zimi in pomlad je zlasti redno in pozno posejane ozimine potreben dogniti z večjo količino nitromonkala. Na normalno razvite in dovolj goste posevke je potrebno potrositi 100 do 150 kg na ha, na redke posevke pa do 200 kg na ha tega dušičnega gnojila.

Pogojimo takoj, ker se ozimine sedaj še obraščajo.

5. Saditev krompirja pa je že v zakasnitvi, zato je potrebno s saditvijo čimbolj pohiteti. Opozarmamo, da zaradi zapoznene saditve ne obtrgavajte kalčkov, čeprav so dolgi in blede barve. Neugoden vpliv pozne saditve na pridelek bomo zmanjšali tudi s tem, da preprečimo napad krompirjeve plesni, s čimer bomo podaljšali dobro rast pri krompirju. Kmetijske organizacije naj se zaradi tega pravočasno preskrbijo zadostne količine zaščitnih sredstev.

6. Sedanje vreme na setev krovu še ni neugodno vplivalo. Pač pa opozarjam vse kmetijske organizacije, da je zlasti po semenu hibridnih sort zelo veliko povpraševanja v ostalih republikah ter si bodo zaradi tega zagotovile potrebitno seme le s takojšnjim naročilom.

Ker se bodo letos vsa spomladanska dela zaradi sedanega neugodnega vremena napoklicila v zelo kratkem obdobju konec aprila in v začetku maja, naj bi kmetijske organizacije vse površine, ki so jih že pripravile za setev koruze takoj, to je še pred setvijo poškropile s herbicidi (Simazin ali Gesaprim).

7. Ceprav imamo mehanizacije dovolj za normalen potek dela, je potrebno letos zaradi čim hitrejše dovršitve setve vso mehanizacijo kar najbolje izkoristiti. To pomeni, da je potrebno ob setvi s traktorji in ostalimi kmetijskimi stroji delati v dveh ali celo v treh izmenah. Kmetijska gospodarstva in kmetijske zadruge naj si pomagajo pri setvenih delih.

Odbor za poljedelstvo Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LR Slovenije. Kmetij. inštitut Slovenije

PO OBISKU ITALIJANSKIH SOCIALISTOV V KOPRU

Vedno več sodelovanja

Kratko obvestilo za tisk je seznanilo našo javnost o sestanku, ki je bil prejšnji tened v Kopru med predstavniki tržaške federacije Italijanske socialistične stranke in okrajnega odbora Sociali-

stične zvezze. To srečanje v okviru že obstoječih dobrih stikov naše okrajne organizacije SZDL s tržaško federacijo PSI je bilo posvečeno izmenjavi izkušenj in mišljenju o manjšinskem šolstvu. Delegacija tržaških tovaršev, ki jo je vodil podsekretar federacije prof. Milani, je želela predvsem podrobno spoznati določila novega zakona, ki ureja manjšinsko šolstvo v LR Sloveniji. V delegaciji so bili člani šolske komisije federacije PSI prof. Sala, Martone, Marzano in organizacijski tajnik Giachetti. Razgovor je potekal v prijateljskem vzdružju.

Zakon o manjšinskem šolstvu upošteva mednarodne obveznosti naše države ter določa, da šole pripadnikov italijanske manjšine v koprskem okraju obdržijo pouk v materinski jeziku.

Člani delegacije okrajnega odbora SZDL, ki jo je vodil dr. Svetozar Polič, so obširno seznanili tržaške tovarše s stanjem in s

problemimi našega manjšinskega šolstva. Govora je bilo tudi o učnem osebju, o šolskih knjigah in o oblikah sodelovanja pripadnikov manjšine v pogledu kulturnega življenja z matičnim narodom.

Razgovariali so se tudi o stanju in vprašanjih šol slovenske manjšine v Italiji in tržaški govorje se zavzeli za to, da bo njihova stranka, ki je v preteklosti že pripomogla, da je bilo zanesljivo slovensko šolstvo v Italiji, nadaljevala z akcijo in bo vztrajala, da bodo uresničene vse zahteve slovenske manjšine na šolskem področju.

Zakon o manjšinskem šolstvu upošteva mednarodne obveznosti naše države ter določa, da šole pripadnikov italijanske manjšine v koprskem okraju obdržijo pouk v materinski jeziku.

Člani delegacije okrajnega odbora SZDL, ki jo je vodil dr. Svetozar Polič, so obširno seznanili tržaške tovarše s stanjem in s

SLOVENSKI JADRAN

naročite tudi svojcem

in prijateljem v tujini!

NAS GOSPODARSKI KOMENTAR

Proizvodnja, izvoz in varčevanje

Morda bi lahko združili načine, ki jih moramo pospešeno opraviti v letnem in v prihodnjih letih, v omenjeni tri parolle, če smemo to tako imenovati. O enem in drugem smo že govorili, čeprav lahko ugotovimo, da o varčevanju ne govorimo mnogo. Toda ne bo odveč, če opozorimo še na nekatere podrobnosti, ki jih moramo v tej zvezi upoštevati.

Za letosne prve tri mesece so pokazali podatki, da zaostajamo v proizvodnji prav v temi dejavnosti naše industrije, ki dajejo največ proizvodov tako po količini kot po vrednosti. Pri tem mislimo na kovinsko industrijo, industrijo nekovin, gumarsko in živilsko, da o nastri ne govorimo. To stanje nam nalaže posebne naloge in v prvi vrsti je treba odstraniti ovire, ki so ga povzročile. V tej zvezi se omenja vprašanje obratnih sredstev kot eden izmed vzrokov, da proizvodnja ne narašča, omenjajo pa tudi pomanjkljivosti in suradnje s podjetji, ki jih moramo uvažati.

Izvoz pa je danes vprašanje številka ena na našem gospodarstvu sprito slabega stanja, v naši plačilni bilanci. Morda to stanje ni slabše kot lani ali prej, toda izgledi zaradi stanja v kmetijstvu letos niso najboljši in grozi, da bomo morali uvažati zlasti žitarice. Vsekarok je tako politika slabba, ker že sedaj lahko ugotovimo, da so devize vedno na razpolago tam, kjer je ogroženo proizvodnjo. Ugotovimo pa tudi lahko, da se podjetja premo zanimajo za domače vire suradnje, ki bi v mnogih primerih lahko nadomestile tuge.

Izvoz pa je danes vprašanje za naše gospodarstvo, dokler ne bodo tudi banke stale nasproti vredno odprtvo vprašanja za naše gospodarstvo, dokler ne bodo tudi banki navadno izvajamo. Zato bo moralna industrija nadomestiti

predvideni izpad in povečati izvoz do skrajnih možnosti. Pri tem moramo usposobliti našo izvozno organizacijo, posebno izvozno-uvodna podjetja, na katere padajo očitki, da so bolj usmerjena na uvod na izvoz.

Nazadnje ne moremo mimo problema varčevanja, ki se lahko kaže v raznih oblikah in načinu, med njimi je tudi varčevanje z delovno silo, delovnim časom in podobno, da o varčevanju z materialom ne govorimo. Delovni kolektivi so v večini primerov to načelo uveljavili in ga uveljavljajo, vendar so zlasti v pogledu varčevanja z delovno silo, delovnim časom, materialom in podobno še znatne rezerve in izkorisitev teh rezerv pomeni ne le povečanje proizvodnje, temveč zlasti znižanje proizvodnih stroškov in s tem cen.

Toliko o tem. Opozoriti pa moramo na ukrepe, ki so bili sprejeti v zadnjem času in katere namen je ustvariti v našem gospodarstvu čim večje ravnovesje, ustaliti notranjega razmerja in omogočiti razvoj gospodarstva po poti, začrtani v programu. O teh vprašanjih pa kasneje oziroma posebej.

-ž-

Naj živi naš delavski praznik!

Ta dan sva s fotokamerom oblezla vse obrate pivškega »Javora«. Tuk pred prvomajskimi prazniki. Delo teče kakor vsak dan in vedno: marljivo, zavzetno, nestrudno. Prav po tem so znani pivški lesnoindustrijski delavci in delavke. S fotokamerom nizava posnetek za posnetkom: Anton Prelc, Franc Torkar, Franc Krmelj, Mila Sušelj, Ivan Žitko, Alojz Zele. Več ne gre, prekratka je kolona v »Slovenskem Jadranu«, da bi vanjo nainal ves kolektiv. Zato šestorica marljivih delavevca sva po obrati diskretno in naglo opravila nalogo, da bi nikjer ne motila dela in ljudem jemala časa.

Zdaj sedmo nagneteni v »inženirski sobi«. Pod nam hrušijo luščni in brusilni stroji, žage in elektromotorji. Fotokamera je že svoje opravila. Mi pa preprosto segamo drug za drugim v besedo. V strokovno plat se ne vtikavamo. Ne morno pa mimo samoupravljanja, ekonomskih enot in delitve dohodka. Se pravi, da nekoliko politiziramo o aktualnih vprašanjih. Reči je treba, da je vseh šest mož in fantov o teh stvareh na tekočem, kakor se pravi. Pozna se jim, da jim je šola samoupravljanja odprla pogled na socialistično proizvodnjo in gospodarjenje. Tako govorje delavci, ki so hkrati zavestni upravljavci. Kritični, preudarni, zavedajoči se odgovornosti. A tudi o vsakdanjem življenju se pomenujo to in ono. Sproščeno, tudi vedro, kakor je prav za prvomajske praznike.

Anton Prelc, prijazen in dobrodušen mož, se po enajstih letih dela v tovarni rad spominja tistih časov, ko je še bil gozdnarčuvaj. »V zelenem in na zraku sem se lepo počutil, pravi. »Zdaj me pa pogostoma boli glava. Stalno moram jemati zdravila, da zmorem delo tako opravljati, da sem zadovoljen sam s seboj. In mislim, da so z menoj zadovoljni tudi tovarši,« se tovarš Prelc razmazavno ozre po vseh.

»Kaj da si želim v življenju? Zapišite: samo dobro zdravje!«

Franc Torkar, tršat in krepak možak, je v tovarni že star maček. Od leta 1922 se že vrti okoli žag in lesa na Pivškem. Komaj da je odgulil šolske klopi, že se je znašel na kapitalistov žagi: Ko je prišla žaga na boben, je bil Torkar ob delo in kruh. »Kako drugače je zdaj, kakor je bilo takrat. Dostikrat se na vse spomnim. Tudi na tiste naše prve maje. Kako smo takrat delavci živelj v stalni bojazni, kaj bo juči, kaj pojutrišnjem. Se bolanega si nismo upali javiti, četudi bi nas še tako klala bolezen,« se je razgovoril mojster čistilnega stroja Torkar.

»Zdaj se pa čutim zares svobodnega. Ni bojazni ne za delo ne za kruh. Trdni smo in varni. In če bi bil kdaj bolan, te nihče ne gleda postrani, če greš k zdravniku. Sicer pa jaz 50 let v življenju nisem imel opravka z zdravniku...«

»Tudi zame zapišite: želim si trdnega zdravja!«

Franca Krmela je že z 18 leti zanesla pot v tovarno. V desetih delovnih letih je postal mojster za krožno žago. V oddelku sredic je predsednik ekonomskih enot. »Reči moram, da so ekonomskie enote prava stvara. Ko smo pri nas z njimi začeli, so se ljudje s čisto novim odnosom in voljo lotili dela. Bolj pazljivi smo postali, bolj varčni, točni in natančni. Nekaj čez osem mesecov že delamo po ekonomskih enotah. Cedelje več izkušenj si nabiram in si želimo, da bi nam ekonomskie enote prinesle vse tisto, kar smo si zamislili in pričakujemo...«

Zivljenska želja? »Čisto kratko povedano: stanovanje!«

Milana Sušlja je iz partizanov privledo življenje naravnost v tovarno. Kot mojster streže luščilnemu stroju. Po večni baretki na glavi ga ni težko najti v obratu. Rahlji nasmeh pove, da je vedre narave. In kakšen občutek ima, ko kdaj pomislí, da je gospodar v podjetju? Gleda nas, malo pomislí, potlej pa pravi: »Delam z veseljem!«

Vsek dan se vozi z dela v vasio. Čepno nad Košano, kjer skromno stanuje z ženo in tremi otroki. Zemlje nič, živine nič. Toj je čisti proletar, ki ga stanovanjska stiska še vedno tišči dalje od tovarne. Politično se aktivno udejstvuje v vaški Socialistični zvezi. O farmi in Neverkah sodi, da se bo obnesla.

Pa želja v življenju? »Tako rad bi si kupil motor!«

Ivan Žitko je najmlajši med nami. Ceden fant, lepih košatih las in modrih oči. V oddelku predelave je kvalificiran mizar. Že v osnovni šoli in tudi v gimnazijalskih razredih mu mizarstvo ni dalo miru. Popolnoma naravno je zatorej, da se je znašel v »Javorovem« kolektivu. Z največjo vremeno sodeluje pri oblikovanju ekonomskih enot.

Zadržano, toda z vidnim zanimanjem sodeluje v razgovoru. Na vprašanje zastran življenske želje mu vidno zapolje kri in lica. »Rad bi dobil lepo in dobro ženo.«

Alojz Zele vodi v »Javorovem« delavnicu. Kakor Sušlju tudi njemu večno čepi baretko na glavi. Odkar si je uredil streha nad glavo, ga njič kaj posebnega ne tare. Zadovoljen živi z ženo in štirimi otroki. Dan za danem hodi že 16 let v tovarni.

Njegova tihia želja v življenju: »Da bi bili otroci pridni v šoli!«

• • •

Prvi topili dnevi letos; pripeljali so nas iz zime v domala poletno vročino. Na silo potičemo spomladansko zelenje in cvetje, ki je že noč butnilo na plan in odeva naravo v praznino razpoloženje, ki je tako blizu našemu potnju. Morje je močno diši in zbuja želje po skrajšnjem kopanju.

Na tistem koncu Izole, kjer je zrak se posebno nasičen s težkim duhom po slani vodi in po ribah, je obrat Iris našega največjega kombinata konservne industrije Delamaris. Samo droben podatek, ki ostvartuje opravljeni del: v tem obratu so lani predelali in prodali 590 vagonov sveže ribe, večina zaposlenih so žene. Njihovo delo ni lahko in tudi zdravo ni, kajti osem, v sezoni in pri dobrem ulovu pa tudi deset v dvanajstih ur dnevno so izpostavljeni neusmiljenemu slabemu vplivu vlage.

Moj obisk ni imel same namena, da bi nekatere predstavnice kolektiva posnela s fotografiskim aparatom na delovnem mestu, ampak predvsem, da bi kot pravzapravje, upravljavke in matere govorile v imenu večine o problemih, s katerimi se morajo vsakdenovno v včasih tudi kaj malo uspešno sproprjemati. Tako sva se s tovaršico ROMANO PALCIC najprej ustavili ob vprašanju

VARSTVA OTROK

— Ne samo v našem podjetju, v naši komuni sploh je to prav gotovo med najbolj perečimi vprašanji, je rečla ROMANA. Rešujemo ga že dolgo, vendar brez vidnega uspeha. Najbolj pa se vsa stvar zaostriva ob letosnjem podprtju vrtač, ko so zahvalovali od staršev, da bi plačevali za otroka 12.500 dinarjev mesečno. Tako si je večina mater poiskala različne zaslilne rešitve, vendar je še vedno le za varstvo, ne pa tudi za vzgojo otroka.

— Toda ta ekonomika cena menda ni obvezila?

— Seveda ne. Izkazalo se je, da je, da se bodo z dotacijo občine stroški za otroka zmanjšali na 7.000 din. potem pa je stanovanjska skupnost pravila tabelo, ki upošteva dohodke na družinskega člena in podolžno višino prispevka staršev v podjetju.

Ozgleda, da se tabilo, ki jo imajo na upravi, pleso, naj bi celotni prispevek, to je 7.000 din, krili starši, če znasajo njihovi dohodki 17.000 din in več na družinskega člena, najmanjši prispevek staršev pa bi bil 3.500 din. Vse se zdi na prvi pogled lepo in prav, toda vprašanje je, če tudi ta znesek znova vsaka delavka-mati, na druge strani pa bi veljalo tudi praviti vprašanje, če je ekonomika resna oskrbsnica za otroka v vrtev res realna.

— Pri nas smo že razpravljali v delavskem svetu, če ne bi kazalo, da bi imeli svoj lastni otroški vrtec, kajti naši otroci bi bili v njem kar 72. Razen tega bi bil urenega tega vrteca lahko res prilagojen našim potrebam, izmenjam v znacaju sezonskega dela. Imeli smo namen zidati, vendar...

— Vendar?

— Za zdaj je stvar odložena, ker ni dovolj denarja.

Tovaršica MIRELA FURLANIC, ki je bila lani med drugim tudi članica centralne upravnega odbora, sem povprašala, o čem so v tem organu delavskega samoupravljanja največ razpravljali.

— Razen o proizvodnji in raznih upravnih rečeh največ o delovni disciplini in stanovanjih.

— Kaj pa v vaši ekonomski enoti?

— Marsikat, največ seveda o delu. Vendar bi po mojem moralu več govoriti o tistih, ki zaradi objektivnih vzkrov ne morejo dosegati norme in imajo zato nizke prejemke.

KAKŠNE SO PLAČE?

— Letos, ko je spremenjen sistem nagradjevanja, so nam rekli, da ne bo nihče v 208 delovnih urah zaslužil manj kot 20 tisoč dinarjev mesečno. Vendar pa se je izkazalo v praksi, da posebno starejše delavke ne morejo dosegati, kaj šele presegati norme, in dobitjo zato le po 15 ali 16 tisoč.

— Ali so norme tako velike?

— Ires je, da so precej napete, vendar je preeč takih, kaj jih presegajo. Zanima me, da so med najbolj pričasnimi delavkami tiste, ki se vozijo iz Smarij, Puš, Koštobone, Krkavč, Novi vasi itd.

V upravi so mi poznene pojasnili, da plačevanje dnevnega avtobusa, ki prične delavke in delavcev iz Smarij in okoliških vasi in se drugega, ki jih pripelje okrog 70 s Hrpeljskega. V Izoli pa niso stanovanji, podjetje pa bi bilo ob najboljše delavke, če bi nikoli plačevalo prevoz. Lani so plačali podjetju Slavnik na ta račun skoraj 12 milijonov dinarjev, letos, ko je prevoz dražjal, pa bo treba odseti kar 15 milijonov.

Nekoliko več o ekonomskih enotah, ki jih je v kombinatu Delamaris kar 19, sva govorili s tovaršico ALMO KOZLOVIČ.

Po njem menju je zdaj med delavkami veliko več zanimanja za učenek dela, skušajo več prihraniti, več in bolje napraviti, disciplina je večja.

— In pri plačah se je morda že poznal prihranek?

— Do zdaj se plače še v glavnem enake. Res pa je, da so zimski meseci so način nagradjevanja, odkar se uveljavlja v prvem z raznimi koncentri Juh, paradižnika, z antipastom, marmelado, zelenjavjo in drugim.

Tovaršica ANA VILER mi je zagovila, da delajo bolje in več, odkar so uveljavili novi način nagradjevanja in obračune po ekonomskih enotah.

— Tudi ugovor zoper kvaliteto ni bilo, se je pojavila, čeprav hitrim varenjem.

— Povedeli so mi, da ste v podobni rodbini sindikalne podružnice. Kaj je po vašem najbolj pereče vprašanje?

— STANOVANJA

— Nekaj stanovanj smo sezidali, nekaj popravili, vendar se vse skupaj ne pozna. Večko naših ljudi je sploh brez stanovanja in se morajo voziti, drugi pa stanujejo neprerno.

Na upravi so mi povedali: v zadnjih letih smo dali za stanovanja okrog 200 milijonov dinarjev. Imamo pa še 70 najnujnejših. Problem smo skušali rešiti tudi z zadružno gradnjo, zato smo vsakemu interesentu dali pospolito v višini enega milijona. Toda vse skupaj bo le kaplja v morje.

Med najstarejšimi delavkami v podjetju je tovaršica SLAVA LOGANES. Celih 25 let je preteklo od takrat, ko je prisa delat v tovarno kot 14-letno deklečko. Delata je že v vseh oddelkih in danes je preddelavka s kvalifikacijo. Za to se je usposoblila s praktičnim delom in s tečajem. S ponosom je povedala, da je članica zborov Logarjev iz obrata Argo, kjer izdelujejo razne juhe, paradižnikov koncentrat in marmelado.

Pred letosnjim praznovanjem 1. maja smo obiskali delovni kolektiv Kombinata konservne industrije DELAMARIS v Izoli. Nekaj predstavitev kolektiva vam predstavljamo v slikih in v razgovoru. Od zgornjih navzdot: ROMANA PALČIČ, MIRELA FURLANIC in ALMA KOZLOVIČ iz obrata Loganes, ANA VILER in JUSTA DUJC iz obrata Argo, kjer izdelujejo razne juhe, paradižnikov koncentrat in marmelado.

ZA IZOBRAZEVALNO DEJAVNOST.

Precej sredstev so namenili za razne točnje: za kvalifikacijo, za jezik, za samoupravne predpise, za administracijo in za živilsko stroko, za moštve in obratovodje, za razne večerne šole in tečaje. Vsota je visoka, vrati se okrog 8 milijonov. Ze od lanči posečajo vse tečaj hišnega in profesionalnega in podolžnega inštituta. Razen tega imajo 20 študentov na srednjih in visokih šolah ter 23 vajencev, prispevajo so za gradnjo Centra za blagovni prostor v Izoli in dali dotacijo Ribniški šoli v Piranu.

V pogovoru je nanesla beseda tudi na družbeno prehrano, nis je žadna malica. V obvezu obratov je vsečna urejena jedilnica, kjer dobitje delavcev

TOPEL OBROK ZA 30 DINARJEV.

— To vsekakor ni pretirana cena, mi je pojasnila tovaršica JUSTA DUJC v kuhinji, kajti vedno so na izbiro tri do štiri vrste jedi. Včasih smo kuhal enolonočno po 35 dinarjev, toda tega so se ljudje naveličali. Zdaj so bolj zadovoljni.

Začudil me je podatek, da izdajo le okrog 850 obrokov dnevno, čeprav dejavljajo okrog 1750 zaposlenih (od tega več kot tisoč zena).

Pri tem je treba odštetiti ribič, ki jih je okrog 200 in so večinoma zunaj, potem nekaj zunanjih predstavnikov. Razen tega delamo pri nas v dveh izmenah in v kuhinji podpolne ni malice. Lahko bi rekla, pravi tovaršica Justa, da lemljje tople malice dve tretjini naših ljudi. Toda najbolj žalostno je pri tem, da ne je toplega obroka večina mladih ljudi, ki bi bili tega najbolj potrebljeni. Mladi dekleči, ki je že vedno večja nova in moderna oblike kot pa pravilna prehrana. Zadovoljijo pa se s koščkom kruha. Toda povedati moram še to, da nekatere delavke vzamejo tudi dve porcijski in nosijo hrano domov.

Zanimalo me je, koliko prispeva podjetje za družbeno prehrano in kakšna je ekonomskna cena topil obrok.

Lani so dobili 4 milijone, letos so jih obljubili s milijonov. Za prve tri mesece so izračunali, da je stal obrok 91 dinarjev, toda pri tem so štete samo plače osebja v kuhinji in porabljene živila. Drugih režijskih stroškov ni v tej ceni. In jih krije podjetje še mimo omjenjene dotacije (elektrika, voda, drva itd.). Kljub temu da ima podjetje urejeno lastno menzo, so prispevali za samoposredno restavracijo družbenega prehrane v Izoli 7 milijonov. V tej restavraciji pa se hranja zelo malo članov kolektiva Delamaris.

Kratek obisk je bil zaključen.

In za zaključek samo topila čestitka vsem našim delovnim ljudem in vse dobré želje ob prazniku dela. Pravljeno radost varbam s sadovi svoljega lastnega dela in potrjujem Izola vseh dosedanjih praznovanj. Prvega maja.

OBVESTILO

Z LETNE KONFERENCE OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V ILIRSKI BISTRICI

Več osebne zavzetosti proizvajavcev

Minulo soboto je bila v Ilirski Bistrici letna konferenca občinskega sindikalnega sveta, na kateri so z zadovoljstvom ugotovili skoraj stodostotno udeležbo. Kot gosta sta se udeležila letne konference tudi Leopold Krese, podpredsednik republiškega sindikalnega sveta, in Franc Klobučar, predsednik OSS Koper.

Ni pretirana ocena, da je bila sindikalna letna konferenca v Ilirski Bistrici zares dobro pripravljena, saj sta tako vsebinsko bogato poročilo predsednika občinskega sindikalnega sveta Edvarda Gregorčiča kot sama razprava načela najbolj pereče pojav v gospodarstvu ter celo vrsto vprašanj v zvezi s skrbjo za delovnega človeka. Tako skrbno zbrano gradivo bo zato moralno biti vodilo pri delu občinskemu sindikalnemu forumu kot vsem 26 sindikalnim podružnicam z 2600 članji v ilirsko-bistriški komuni.

Ključ ugotovitvi, da je doseženi obseg realizacije družbenega bruto proizvoda in naravnega dohodka presegel v minulem gospodarskem razdobju postavke občinskega družbenega plana — v kmetijstvu celo za 27 odstotkov — gre pripisati dobršen del preseganja porastu cen, čeprav so tudi skrb za večjo produktivnost, štednja itd. postali v večini gospodarskih organizacij osrednja naloga ekonomskih enot.

KOMUNISTI ZBORUJEJO

Številne osnovne organizacije in aktivni Zvezni komunisti v poslovnih občinih so imeli v zadnjih dneh vrsto sestankov in posvetovanj, na katerih so razpravljali o svojem delu v luč zaključkov in sklepov zadnjih zasedanj Zvezne ljudske skupščine in Izvršnega komiteja CK ZKJ. Z vseh sestankov poročajo o kritičnih in konstruktivnih razpravah članov Zvezne komunistov.

SVET ZA ZDRAVSTVO V PIRANSKI KOMUNI

Predavanja in obiski

V okviru programa, ki si ga je zadal svet za zdravstvo v piranski komuni ob svetovnem dnevu zdravja, so izvedli med drugim piranski zdravniki številna predavanja. Razen v delovnih kolektivih so bila predavanja tudi

v vseh osnovnih šolah piranske občine. Predavanja je poslušalo 1700 ljudi. Predavalci so dr. Franc Zajc, dr. Davorin Košek, dr. A. Rehar in dr. Filip Jurman. Predavanja je organiziral svet za zdravstvo s pomočjo Ljudske univerze.

Ker je bil letošnji dan oziroma teden zdravja pod gesлом »Varujmo oči — preprečimo slepoto«, so člani občinskega sveta za socialno varstvo in nekateri zastopniki družbenih organizacij obiskali vse slepe. Pogovorili so se o težavah, se pozanimali za razmere, v katerih živijo in jim dobro besedo in skromnim darilom pokazali, da jih družba ni pozabila.

Okrajni in občinski organi za notranje zadeve postaja Ljudske milice, javna tožilstva, tržna, sanitarna in veterinarska inšpekcia ter inšpekcia dela, gospodarski in finančni organi so v preteklem letu predlagali za upravno-kazenski postopek s tega področja 595 primerov, ali 135 več kar let v 1960. Samo zaradi kršenja cestno-prometnih predpisov je bilo izrečenih 238 pravomocnih odločb o kaznavanju, 90 zaradi pretepot, razgrajanja in nespodobnega vedenja, 26 zaradi kršenja predpisov o varstvu gozdom, 37 v zvezi s predpisi o vozilnih motornih vozil, 16 zaradi omoljavaščevanja in žalitev organov državnih uprav, na tudi dajejo. Sodniki za prekrški je izrekli 17 zapornih kazni v trajanju od 3 do 25 dni ter 466 deňarnih kazni od 1000 do 17.000 dinarjev, skupaj 1.343.000 dinarjev. Zaradi kršenja higieničnih predpisov o obratovališčih je bila kaznavana KZ »ZABNIK« z glavo 10.000 dinarjev, trgovsko podjetje TIMPA je moralo plačati kazeno zaradi pomanjkljive higiene v pekarni v Podgradu v znesku 14.000 dinarjev. Lovska družina iz Podgrada je razdelila lovecem meso ustreljene divje svinje brez veterinarskega pregleda in morala plačati

Naravno je, da izhodišče za sleheno početje istemo v odgovoru na vprašanje: Kaj, hočemo? Raynali bi namreč napak, če bi si ne bili na jašnem, kakšen cilj zasledjujemo. Vzpono redno s tem pa moramo odgovoriti na vso vprašanje, zlasti teda, kadar je važna odločitvena.

Reorganizacija šolske mreže bi utegnila zveneti, kot vsakdanji, rekli bi praktični ukrep, če ne bi skrivala v sebi nekaj važnejšejo, pomembnejšega, kar je prvi površen vtič. Tem bolj, ker smo že nekako navajeni na razne reorganizacije, katerih del je zasledoval sicer utemeljene, vendar ožje namene gospodarske, pa tudi organizacijsko-kadrovskih narave.

Toda to pot gre za nekaj več. Cilj, ki ga zasledujemo, zasluži vso pozornost — ne samo tisti, ki so v prvem krogu tega vprašanja, to je vzgojitev, šolskih odborov in občinskega sveta za šolsvo, ampak tudi vseh družbeno-političnih organizacij, staršev itd., skratka vseh občanov. Gre za, naj ima sleheno otrok, tudi v najbolj odrečni vasi, možnosti dokončati popolno osjetljivo šolanje. Vsemu temu šoloobveznemu otroku je treba omogočiti, da dobri tako spričevalo, na katerem bo ocenjen iz vseh predmetov, ki se po učenju programu pojavujejo v 8. razredu in to tako, da bo ocene samo formalnost. To je odgovor na glavno vprašanje.

S. B.

KOMISIJE ZA DELITEV V POSTOJINI

V skladu z zaključki zadnjega zasedanja Zvezne ljudske skupščine in navodil ZIS so pretekli teden imenovali v Postojni petčlansko komisijo za izvajanje načel in splošnih meril v delitvi dohodka. Komisija je že pričela z delom in je imela pretekli te dena dva sestanka.

ČESTITKE IZ JLA

Za praznik dela čestitajo svojim domaćim, prijateljem, znanjem v bravrcem Slovenskega Jadrana primorski fantje, ki služijo kadrovski rok v Leskovcu: Seafarin Bauman, Herman Jerjal, Franc Ogrizek in Bruno Grossi.

NA POSTOJNSKEM SO PROSLAVILI OBČINSKI PRAZNIK

Slavje na revolucionarnih tradicijah

V soboto, nedeljo in ponedeljek je bilo v postojanski občini več prireditve v počastitev 23. aprila, praznika občine Postojna.

Prireditve so se pričele v soboto zvečer z družbenim večerom v Jamski restavraciji. V nedeljo dopoldne je bil v Postojni tradicionalni međunarodni strelični turnir ob udeležbi devetih reprezentanc občinskih mest LRS, zvečer pa je Svoboda priredila v Kulturnem domu svečano akademijo. V nedeljo je odšla na pot proti Nanosu tudi prva patrulja kakih 40 udeležencev velikega partizan-

V ponedeljek, 23. aprila, dopoldne je imel Občinski ljudski odbor Postojna svečano sejo, ki sta ji prisostvovala tudi ljudski poslanec Ivan Regent in predsednik OLO Koper Albin Dušec. Na seji je govoril predsednik Občinskega odbora SZDL Postojna tvaristvo Jože Bizjak.

V ponedeljek zjutraj so krenili na pot proti Orehku tudi udeleženci tradicionalnega mladinskega pohoda po partizanskih poteh. Pohoda se je udeležila okrog 1500 otrok in mladincev vseh postoj-

skih šol, na zborovanju v Orehku, kjer je bil tudi miting, pa jim je govoril ljudski odbornik tovariš Boštjančič. Udeleženci pohoda so se vrnili v Postojno pozno popoldne. Njihova vrnitev je bila zdržljena s spominskim zborovanjem na Trgu ljudi, kjer je govoril predsednik občinskega odbora SZDL Postojna tvaristvo Jože Bizjak.

V počastitev praznika občine Postojna je bilo v ponedeljek v Postojni tudi veliko strelično tekmovanje pionirjev, košarkarji pa so imeli zvečer v gosteh moštvo KK Svoboda iz Ljubljane. (ma)

skih šol, na zborovanju v Orehku, kjer je bil tudi miting, pa jim je govoril ljudski odbornik tovariš Boštjančič. Udeleženci pohoda so se vrnili v Postojno pozno popoldne. Njihova vrnitev je bila zdržljena s spominskim zborovanjem na Trgu ljudi, kjer je govoril predsednik občinskega odbora SZDL Postojna tvaristvo Jože Bizjak.

V počastitev praznika občine Postojna je bilo v ponedeljek v Postojni tudi veliko strelično tekmovanje pionirjev, košarkarji pa so imeli zvečer v gosteh moštvo KK Svoboda iz Ljubljane. (ma)

skih šol, na zborovanju v Orehku, kjer je bil tudi miting, pa jim je govoril ljudski odbornik tovariš Boštjančič. Udeleženci pohoda so se vrnili v Postojno pozno popoldne. Njihova vrnitev je bila zdržljena s spominskim zborovanjem na Trgu ljudi, kjer je govoril predsednik občinskega odbora SZDL Postojna tvaristvo Jože Bizjak.

V počastitev praznika občine Postojna je bilo v ponedeljek v Postojni tudi veliko strelično tekmovanje pionirjev, košarkarji pa so imeli zvečer v gosteh moštvo KK Svoboda iz Ljubljane. (ma)

skih šol, na zborovanju v Orehku, kjer je bil tudi miting, pa jim je govoril ljudski odbornik tovariš Boštjančič. Udeleženci pohoda so se vrnili v Postojno pozno popoldne. Njihova vrnitev je bila zdržljena s spominskim zborovanjem na Trgu ljudi, kjer je govoril predsednik občinskega odbora SZDL Postojna tvaristvo Jože Bizjak.

V počastitev praznika občine Postojna je bilo v ponedeljek v Postojni tudi veliko strelično tekmovanje pionirjev, košarkarji pa so imeli zvečer v gosteh moštvo KK Svoboda iz Ljubljane. (ma)

SOS borovih gozdčkov

Borovi gozdčki ob morju in v njegovem bližnjem zaledju kljčejo na pomoč. Borov prelec je posebno močno napadel drevesa med Kanegro in Savudrijo, med Gračicem in Buzetom in še marščice, kjer predstavlja bor ne le sploh vprašanje toplega določenega obroka, čeprav so na pobudo sindikata, ObLO Ilirska Bistrica in stanovanjske skupnosti sestavili program za ureditev skupnega obrata družbeni prehrane. Sprejeto obveznost sta izpolnili samo podjetji Topol ter Transport, povsod drugod imajo zaposleni s prehrano še velike težave, kar vsekakor ni v prilog skupnega prizadevanja za večjo storilnost. — (bb)

Z OBČNEGA ZBORA DRUŠTVA PRIJATELJEV MLADINE V SEMEDELI

SKRB ZA VARSTVO IN VZGOJO OTROK

Ta dni je bil tudi v Semedeli pri Kopru občni zbor Društva prijateljev mladine. Razpravljali so v vlogi stanovanjskih skupnosti pri varstvu in vzgoji otrok v celoten letni čas. Razumljivo, da takšna merila niso stimulativna in ne morejo vplivati bistveno na varčevanje.

Dobršen del razprave pa so na konferenci posvetili tudi vprašanje skrb za delovnega človeka, oziroma osrednja naloga — prizadevanje za boljše gospodarjenje, za varčevanje ter za boljše izkorisčanje gospodarskih zmogljivosti. Podcenjevanje teh edino realnih meril za večanje osebnih dohodkov je kot posledica težnje po pridobitnosti vneslo v sistem nagrajevanja nesporazmerja: ožji krog ljudi je imel visoke osebne dohodke, medtem ko na drugi strani ugotavljajo še danes značilen odstotek proizvajalcem z osebnimi dohodki do 15 ali celo do 10 tisoč dinarjev na mesec.

Naloga, ki so jo sprejeli med drugim na letni konferenci sindikata, da se bodo spoprijeli s tem nezdravim pojavom, ki terja konkreto spremembo osebnih meril za nagrajevanje, bo nedvomno osrednja naloga sindikalnih podružnic v naslednjem razdobju, saj je prav temu činitelju — pravilnosti in spodbudni motivi — posvetili podjetja podjetja.

Podobno kot stanovanjski gradnji započavljajo podjetja Planika, Snežnik, KZ »4. junij«, komunalno podjetje in drugod vprašajo-

no varstveno ustanovo v Semedeli pri Kopru občni zbor Društva prijateljev mladine. Razpravljali so v vlogi stanovanjskih skupnosti pri varstvu in vzgoji otrok v celoten letni čas. Razumljivo, da takšna merila niso stimulativna in ne morejo vplivati bistveno na varčevanje.

Dobršen del razprave pa so na konferenci posvetili tudi vprašanje skrb za delovnega človeka, oziroma osrednja naloga — prizadevanje za boljše gospodarjenje, za varčevanje ter za boljše izkorisčanje gospodarskih zmogljivosti. Podcenjevanje teh edino realnih meril za večanje osebnih dohodkov je kot posledica težnje po pridobitnosti vneslo v sistem nagrajevanja nesporazmerja: ožji krog ljudi je imel visoke osebne dohodke, medtem ko na drugi strani ugotavljajo še danes značilen odstotek proizvajalcem z osebnimi dohodki do 15 ali celo do 10 tisoč dinarjev na mesec.

Naloga, ki so jo sprejeli med drugim na letni konferenci sindikata, da se bodo spoprijeli s tem nezdravim pojavom, ki terja konkreto spremembo osebnih meril za nagrajevanje, bo nedvomno osrednja naloga sindikalnih podružnic v naslednjem razdobju, saj je prav temu činitelju — pravilnosti in spodbudni motivi — posvetili podjetja podjetja.

Podobno kot stanovanjski gradnji započavljajo podjetja Planika, Snežnik, KZ »4. junij«, komunalno podjetje in drugod vprašajo-

no varstveno ustanovo v Semedeli pri Kopru občni zbor Društva prijateljev mladine. Razpravljali so v vlogi stanovanjskih skupnosti pri varstvu in vzgoji otrok v celoten letni čas. Razumljivo, da takšna merila niso stimulativna in ne morejo vplivati bistveno na varčevanje.

Dobršen del razprave pa so na konferenci posvetili tudi vprašanje skrb za delovnega človeka, oziroma osrednja naloga — prizadevanje za boljše gospodarjenje, za varčevanje ter za boljše izkorisčanje gospodarskih zmogljivosti. Podcenjevanje teh edino realnih meril za večanje osebnih dohodkov je kot posledica težnje po pridobitnosti vneslo v sistem nagrajevanja nesporazmerja: ožji krog ljudi je imel visoke osebne dohodke, medtem ko na drugi strani ugotavljajo še danes značilen odstotek proizvajalcem z osebnimi dohodki do 15 ali celo do 10 tisoč dinarjev na mesec.

Naloga, ki so jo sprejeli med drugim na letni konferenci sindikata, da se bodo spoprijeli s tem nezdravim pojavom, ki terja konkreto spremembo osebnih meril za nagrajevanje, bo nedvomno osrednja naloga sindikalnih podružnic v naslednjem razdobju, saj je prav temu činitelju — pravilnosti in spodbudni motivi — posvetili podjetja podjetja.

Podobno kot stanovanjski gradnji započavljajo podjetja Planika, Snežnik, KZ »4. junij«, komunalno podjetje in drugod vprašajo-

no varstveno ustanovo v Semedeli pri Kopru občni zbor Društva prijateljev mladine. Razpravljali so v vlogi stanovanjskih skupnosti pri varstvu in vzgoji otrok v celoten letni čas. Razumljivo, da takšna merila niso stimulativna in ne morejo vplivati bistveno na varčevanje.

Dobršen del razprave pa so na konferenci posvetili tudi vprašanje skrb za delovnega človeka, oziroma osrednja naloga — prizadevanje za boljše gospodarjenje, za varčevanje ter za boljše izkorisčanje gospodarskih zmogljivosti. Podcenjevanje teh edino realnih meril za večanje osebnih dohodkov je kot posledica težnje po pridobitnosti vneslo v sistem nagrajevanja nesporazmerja: ožji krog ljudi je imel visoke osebne dohodke, medtem ko na drugi strani ugotavljajo še danes značilen odstotek proizvajalcem z osebnimi dohodki do 15 ali celo do 10 tisoč dinarjev na mesec.

Naloga, ki so jo sprejeli med drugim na letni konferenci sindikata, da se bodo spoprijeli s tem nezdravim pojavom, ki terja konkreto spremembo osebnih meril za nagrajevanje, bo nedvomno osrednja naloga sindikalnih podružnic v naslednjem razdobju, saj je prav temu činitelju — pravilnosti in spodbudni motivi — posvetili podjetja podjetja.

Podobno kot stanovanjski gradnji započavljajo podjetja Planika, Snežnik, KZ »4. junij«, komunalno podjetje in drugod vprašajo-

no varstveno ustanovo v Semedeli pri Kopru občni zbor Društva prijateljev mladine. Razpravljali so v vlogi stanovanjskih skupnosti pri varstvu in vzgoji otrok v celoten letni čas. Razumljivo, da takšna merila niso stimulativna in ne morejo vplivati bistveno na varčevanje.

Dobršen del

VESELE PRVOMAJSKIE PRAZNIKE VAM VOŠČIJO

JADRAN

EXPORT-IMPORT

Sežana

★ UVOZ IN IZVOZ VSEH ARTIKLOV PO TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM
 ★ OBMEJNEM SPORAZUMU. OPRAVLJA TUDI PREVOZ S
 ★ SVOJIMI AVTOVLAKI IN HLADILNIKI PO DOMOVINI
 ★ IN INOZEMSTVU. KOLEKTIV SE ZLASTI PRI-
 ★ POROČA ZA OBISK LASTNE KOBILARNE
 ★ V LIPICI!

Tovarna pletenin

Sežana

izdeluje trikotažne izdelke najmodernejših vrhnjih pletenin za moške, ženske ter otroke

• • •

Kolektiv priporoča zlasti svoje športne modele!

• • •

PREPRIČAJTE SE O KAKOVOSTI IN KONKURENČNIH CENAH!

PRIJETNO PRAZNOVANJE PRVOMAJSKIH PRAZNIKOV VAM ŽELI OB RADIJ-
 SKIH SPREJEMNIKIH »TRIGLAV«, »SOČA«, »VESNA« IN IZLETNIKOM
 OB TRANZISTORJIH »BLED«

KOLEKTIV TOVARNE RADIJSKIH SPREJEMNIKOV

Iskra Sežana

VSEM INTERESENTOM
 sporočamo, da izdelujemo
 specjalne, najmodernejše
 točilne mize (šanke) za go-
 stinstvo iz najboljših ma-
 terialov
 Cene konkurenčne! - Izdelava
 solidna!

Mizarsko podjetje »BOR«
 Kom en

INDUSTRIJSKO
 PODJETJE

ALUMINIJ

K O M E N
 N A K R A S U

Livarna, predelava metalov, gradnja kioskov in montaža vseh
 vrst gradbenih elementov iz aluminija

• • •

PRIPOROČAMO NAŠE USLUGE zlasti gostinskim podjetjem
 za boljšo opremo!

RESTAVRACIJA

»MOHORČIČ«
 V SEŽANI

postreže
 z okusnimi specialitetami
 kraške kuhinje

V obratu v Komnu
 in v restavraciji v Sežani
 je na voljo
 vedno pristna kapljica
 KRAŠKEGA TERANA!

PRIPOROČAMO SE vsem cenjenim gostom za obisk hotela

CENTRAL

PORTOROŽ

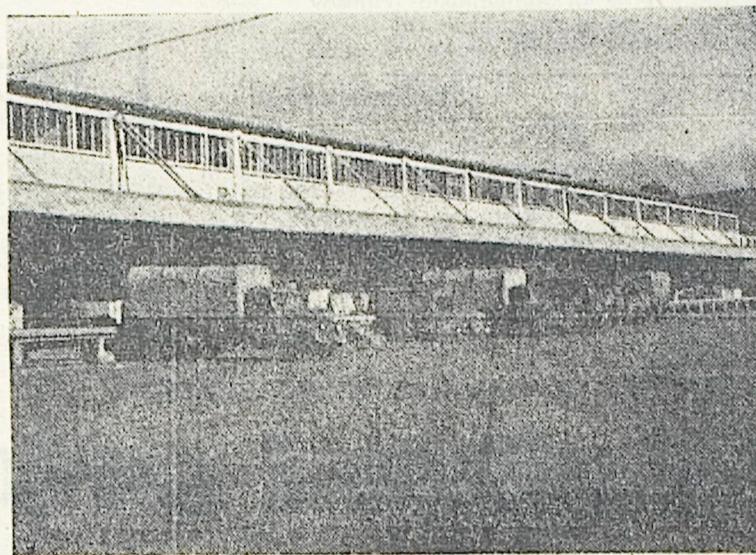
Na preurejeni terasi vsak dan godba in ples!
 Gostinsko podjetje »HOTEL CENTRAL« Portorož

Gostilna MARIČKA ŽIVEC v Dutovljah na Krasu

čestita vsem cenjenim gostom k prazniku dela!

Trgovsko podjetje na veliko in drobno

NANOS POSTOJNA

s poslovalnimi enotami:

skladišče Portorož in trgovine na drobno ob obali, skladišče Rakek, klet Pivka, sodavičarstvo in klet v Postojni se priporoča vsem odjemavcem tudi v prihodnje. Nudi: gospodinjske predmete in tehnično blago iz uvoza, gradbene materiale, tekstil, konfekcijo, železnino, računske in pisalne stroje ter prehrambene artikle.

Takošnja dobava

ZAČIMBA

prehrambena industrija

Portorož

predeluje, sortira, suši, melje, meša, ekstrira, praži in embalira sadje in zelenjavjo, gozdne sadeže, zdravilna zelišča, aromatična zelišča, domače in kolonialne začimbe, čaje, kavovine in eterična olja

POTROŠNIKI POZOR!

- ★ V VSEH TRGOVINAH S KEMIČNIMI IZDELKI
- ★ ZAHTEVAJTE SAMO IZDELKE Z ZAŠČITnim
- ★ ZNAKOM

Jadranska

PIRAN

TRGOVSKO PODJETJE

ISTRABENZ

KOPER

nakupuje in prodaja TEKOČA GORIVA IN MAZIVA

Črpalki: KOPER, PIRAN, UMAG, BUJE, DIVAČA, KOZINA, NOVI GRAD

IZDELUJEMO sobna pohištva tipa »Kras«, kombinirane omare in druge pohištvene dele po naročilu

CENE KONKURENČNE! ★ DOBAVA TAKOŠNJA! ★ ZAHTEVAJTE NAŠE PONUDBE! ★ NAROCAJTE NASE IZDELKE!

TOVARNA POHIŠTVA

KRASOPREMA

DUTOVLIJE
 PRI SEŽANI

ISKRENE ČESTITKE K PRAZNIKU DELA
VSEM PREBIVALCEM OKRAJA KOPER

SREDI OBILICE DELA ZA LEPŠE ŽIVLJENJE DELOVNIH LJUDI NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE, KO ŽANJEMO VSE VEČJE SADOVE NAŠIH NAPOROV — PRAZNUJEMO LETOS ŠE BOLJ SLAVNOSTNO PRAZNIK DELOVNega LJUDSTVA VSEGDA SVETA — 1. MAJ. K TEMU VELIKEMU PRAZNIKU ČESTITAMO VSEM PREBIVALCEM OKRAJA KOPER:

- ★ OKRAJNI KOMITE ZVEZE KOMUNISTOV
- ★ OKRAJNI ODBOR SZDL
- ★ OKRAJNI SINDIKALNI SVET
- ★ OKRAJNI KOMITE LMS
- ★ IN ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV NOV OKRAJA KOPER

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR KOPER

VSEM PREBIVALCEM OBČINE KOPER ČESTITAMO K DOSEŽENIM DELOVNIM USPEHOM V VSESTRANSKEM PRIZADEVANJU ZA NAPREDEK NAŠE KOMUNE. LETOŠNJI PRAZNIK DELA NAJ NAŠA PRIZADEVANJA ŠE PODKREPI. — V TEJ ŽELJI ČESTITAMO

- ★ OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
- ★ OBČINSKI KOMITE ZKS
- ★ OBČINSKI ODBOR SZDL
- ★ OBČINSKI SINDIKALNI SVET
- ★ IN OBČINSKI KOMITE LMS

KOPER

V PRIZADEVANJU ZA NADALJNJI NAPREDEK NAŠE TRGOVINSKE MREŽE VSEM NAŠIM ČLANOM OBILO USPEHOV PRI NADALJNJEM DELU!

TRGOVINSKA ZBORICA OKRAJA KOPER

ZA PRAZNIK DELA ČESTITAMO VSEM OBČANOM in jim želijo nadaljnji uspehov pri delu za še boljše življenje.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI KOMITE LMS
OBČINSKI ODBORI ZB, ZROP IN ZVVI

Sežana

Zelimo veselo praznovanje 1. maja in čestitamo k doseženim uspehom pri delu za vsestranski dvig naše občine:

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR • OBČINSKI KOMITE ZKS •
OBČINSKI ODBOR SZDL • OBČINSKI ODBORI ZB, ZROP
IN ZVVI • OBČINSKI SINDIKALNI SVET • OBČINSKI
KOMITE LMS

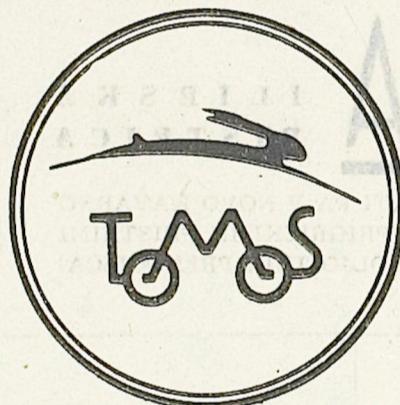
HRPELJE

OB VSAKEM ČASU
boste postreženi z najboljšimi
vini, ribami in drugimi toplimi
jedili, če obiščete

GOSTINSKO PODJETJE

»RIBIČ«
VIZOLI

KOLEKTIV SE PRIPOROČA
in čestita za praznik dela!

KOLEKTIV TOVARNE MOTORNIH VOZIL

TOMOS KOPER

SE TUDI V BODOČE PRIPOROČA VSEM
DELOVNIM LJUDEM NAŠE DÔMOVINE
IN JIM ČESTITA ZA PRAZNIK DELA!

Kolektiv

V SEM NAŠIM KOMITENTOM
ISKRENO ČESTITAMO K PRAZNIKU DELA!

Komunalne banke Koper

PRIPOROČAMO SE VSEM INTERESENTOM
ZA PROJEKTIRANJE IN IZVEDBO INŠTALACIJ
CENTRALNE KURJAVE, VODOVODA, PAROVO-
DOV, PLINOVODOV, ELEKTRIKE, KLIMATSKIH
IN ZRAČNIH NAPRAV!

MONTAŽNO PODJETJE

TOPLOVOD

LJUBLJANA — OBRAT KOPER

AVTOTURISTIČNO PODJETJE

SLAVNIK

Koper

s svojimi poslovalnicami
v PORTOROŽU, KOPRU, PIRANU, SEŽANI, LJUBLJANI,
ZAGREBU in REKI čestita vsem delovnim ljudem za 1. maj!

★ ★ ★

Priporoča se za prevoz z udobnimi avtobusi, za tovorni promet po domovini in inozemstvu, za generalna, srednja in servisna popravila vseh vrst motornih vozil

★ ★ ★

Servisi »TAM«, »DKW« in »VW«

★ ★ ★

TURISTIČNA DEJAVNOST: potovalni uradi in usmerjanje turistov, menjalnice itd.

VSEMU PREBIVALSTVU IZOLSKIE OBČINE,
ZLASTI DELAVCEM V IZOLSKIH TOVARNAH,
ŽELI VESELO PRAZNOVANJE 1. MAJA IN ČESTITA
K DOSEŽENIM DELOVNIM USPEHOM

Občinski
sindikalni
svet
IZOLA

Za praznik dela pošiljajo svoja voščila

DELOVNI KOLEKTIV

*Delamaris*KOMBINATA KONSERVNE
INDUSTRIJE V IZOLI

ČESTITA K PRAZNIKU DELA

VSEM DELOVNIM LJUDEM NASE DOMOVINE,

POTROŠNIKOM SVOJIH IZDELKOV

PA SE TOPLO PRIPOROČA TUDI V PRIHODNJE!

HOTEL „PALACE“
PORTOROŽŽELE OB MEDNARODNEM PRAZNIKU
DELA MNOGO NADALJNJIH USPEHOV
ZA IZBOLJŠANJE ŽIVLJENJA VSEM
DELOVNIM LJUDEM NAŠE DOMOVINE!PRIPOROČA SE ZA OBISK SVOJE
KAVARNE »JADRAN« IN DRUGIH
UDOBNIH AMBIENTOV MED SEZONO!

OBRTNA DELAVNICA

»INSTALATER« KOPER

nudi svoje usluge po konkurenčnih cenah!

GRADBENO
PODGETJEKRAŠKI
ZIDAR

SEŽANA

IZVAJA
NAJRAZLIČNEJŠE
GRADNJE
PO SODOBNIH
PROJEKTIH
ALI PO POSEBNEM
NAROČILU
IN OKUSU
INVESTITORJEV

V SEM NAŠIM
STALNIM
IN PREHODNIM
TER PRIMOZNOSTNIM
STRANKAM
ŽELIMO
ZA LETOŠNJI
PRAZNIK DELA
MNOGO USPEHOV
PRI NJIHOVEM DELU

Kolektiv
Kopalnice
in pralnice
Koper

GRADBENI LES PO NAROČILU, KURIKO IN DRUGE
GRADBENE MATERIALE LAHKO NABAVITE PRI

TRGOVSKEM PODGETJU

BOR

KOPER

DOBAVA TAKOJSNJA! — CENE ZMERNE!

SPLOŠNO OBRTNO
PODGETJE SEŽANAnudi svoje cenene usluge:
ZIDARSKE, MIZARSKE, SOBOSLIKARSKE, PLES-
SKARSKE IN KOVINSKE DEJAVNOSTIPredvsem pa se svojim strankam priporoča za
USLUGE MEHANIČNE DEJAVNOSTI, ZA POPRA-
VILA MOTORJEV ZNAMKE »TOMOS«!

V POSLOVALNICAH TRGOVSKEGA PODGETJA

»SOČA«
KOPERV KOPRU, IZOLI, ILIRSKI
BISTRICI IN PIVKIVAS POSTREŽEJO Z NAJKVALITETNEJŠIM INDUSTRIJ-
SKIM BLAGOM, TEKSTILOM, TRAKOVI, USNJENIMI
PREDMETI, ŽELEZNINO, POSODO IN Z VELIKO IZBIRO
TEHNIČNIH PREDMETOV!

KUPUJTE TOREJ SAMO V TRGOVINAH »SOČE« KOPER!

Kinematografsko podjetje »Svoboda«
ILIRSKA BISTRICAčestita k letošnjim prvomajskim praznikom posebno
svojim stalnim obiskovalcem predstav ter se jim
priporoča, da bi tudi v prihodnje obiskovali
predstave v kinu »SVOBODA«
v Ilirski Bistrici!

KROJAŠKA DELAVNICA PIVKA

IZDELUJE MOŠKE OBLEKE, UNIFORME IN DRUGA
OBLAČILA PO NAJMODERNEJŠIH KROJIH

KOLEKTIV SE PRIPOROČA ZA NAROČILA!

GOSTINSKO TRGOVSKO PODGETJE

DELIKATESA PIRAN

nudi v svojih poslovalnicah: »ISTRSKA KLET« v Pi-
ranu, »PLAŽA« Portorož in »PLAŽA« Strunjan vsako-
vrstne delikatesne izdelke ter veliko izbiro alkoholnih
in brezalkoholnih pijač

POSTREŽBA SOLIDNA, CENE ZMERNE

G RADIPO PO NAROČILU IN ŽELJAH INVE-
STITORJEV: VISOKE IN NIZKE GRADNJE

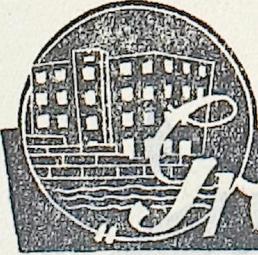
☆ ☆ ☆

MEHANIZACIJA NAM OMOGOČA, DA IZVE-
DEMO KAKRŠNA KOLI GRADBENA DELA
V POSTAVLJENEM ROKU IN SOLIDNO

☆ ☆ ☆

INVESTITORJEM SE PRIPOROČAMO!

KOLEKTIV

IZOLA

Z GRADBENIM SEKTORJEM V LJUBLJANI
IN V KOPRUJadranska pomorska
agencija

FILIJALA KOPER

Pristaniški trg 5

telefon 21-297 in 21-396

telegram:

Jugoagent Koper

postni predel 60

OPRAVLJA

vse agencijske posle v

mednarodnem pomor-

skem prometu, sprejema

in odpravlja domače in

tuje ladje, sklepa pre-

vozne pogodbe, usmerja

prevoze na vse relacije

in posreduje prevoz pot-

nikov v inozemstvo

ZALAGAMO

TRAFIGE

IN TRGOVSKO

TER GOSTINSKO

MREŽO

S TOBAČNIMI

IZDELKI

IN DROBNO

BAZARSKO

GALANTERIJO

SE PRIPOROČAMO!

TRGOVSKO

PODGETJE

TOBAK
KOPER

IZDELUJEMO

DROBNE LESNE IZDELKE IN POSAMEZNE MANJŠE
KOSE POHISTVA, ALI BOLJE ZA OKRAS:
RAZNE MIZICE, KNJIŽNE POLICE, POLICE
ZA VAZE IN PODOBNO

CENE KONKURENČNE!

KOLEKTIV LESNEGA PODGETJA

MALA OPREMA • IZOLA

LESNIM PODGETJEM,

MIZARSKIM DELAVNICAM IN OBRATOM

NUDIMO REZAN LES IGLAVCEV IN LISTAVCEV

PODGETJE »Jelka« Kozina

GOSTINSKO PODGETJE

»HOTEL JAVORNIK«

POSTOJNA

s svojimi obrati:

Motel ob Tržaški cesti, Buffet Kolodvorska
restavracija, Gostilna »Lovec«, Buffet »Nanos«
in Gostilna »Snežnik« z obratom v Hruševju
se priporoča za obisk! Solidna postrežba! Cene zmerne!

Za 1. maj vam čestitajo

L a d j e d e l n i c a
P i r a n

izvršuje vsa popravila na večjih in manjših ladjah ter gradi po naročilu najrazličnejše ladje za potniški in tovorni promet po morju. Investitorjem se zahvaljuje za naklonjenost in zaupanje

dejovní kolektiv

TEGOUYSKO-BORJETIE

„Mavrica“ Izola

SE PRIPOROČA svojim potrošnikom tudi v bodoče! V poslovalnicah »MAVRICE« boste vedno

NA ZALOGI bogata izbira vseh vrst industrijskega blaga po zmernih cenah!

Slovenska plavba

- vzdržuje z modernimi tovorno-potniškimi ladjami
 - — z odhodom ladij vsakih 30 dni redno expresno progo
 - **JADRAN—ZDA**
(iz Jadrana v New York, Philadelphia, Baltimore, Savannah in Boston)
 - ter redno službo okrog sveta
(iz Jadrana v Indijo, Indonezijo, Japonsko, ZDA — zahodna obala, sredozemske luke)
 - Nudi tudi ladijske prevoze po vsem svetu
z modernimi tovornimi ladjami od 8.000 do 14.000 ton nosilnosti
 - Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja
»SPLOŠNA PLOVBA«, PIRAN,
Župančičeva 24,
 - telegrami: Plovba Piran,
Telex: 035-22
telefoni: 51-70, 51-71, 51-73, 51-75
 - in na naše agente po vsem svetu.
 - Kolektiv čestita k prazniku dela vsem poslovnim prijateljem in delovnim ljudem naše domovine!

imeX

VELETRGOVSKO PODJETJE EXPORT-IMPORT

KOPFER

NABREZJE JUGOSLOVANSKE MORNARICE 1a S SAMOSTOJnim
OBRATOM AVTO-MOTO SERVIS KOPER, VELEBLAGOVNICO »DOM«
KOPER, POSLOVALNICO »MODA« KOPER, »BRANKA« PORTOROŽ
TER S POSLOVALNICAMA AVTOMATERIALA V KOPRU IN UMAGU

**SE ŠE V NADALJE PRIPOROČA SVOJIM POTROŠNIKOM
IN POSLOVNIM PRIJATELJEM!**

Predstavnistva: Beograd, Ljubljana, Zagreb, Osijek, Rijeka.
Pomembnejši telefoni: direktor 21-539, komerciala 21-080, računovodstvo
21-544, grosistična dejavnost 21-254, široka potrošnja 21-569 in 21-505
ter Avto-moto servis 21-272 — vse v Kopru. Telegrami IMEX Koper,
Telex 035-11, na predstavnistvu v Ljubljani pa 03-174.

Prodaja na veliko in drobno: industrijske
visne službe: Mercedes, Auto Union

POSLOVALNICAH
TRGOVSKEGA PODJETJA
Jestvina

BOSTE NAJBOLJE POSTREŽENI
Z VSEM, KAR POTREBUJETE V GOSPO-
DINJSTVU, ZLASTI ZA PREHRANO!

★ ★ ★

KOLEKTIV SE PRIPOROČA TUDI
V BODOČE VSEM POTROŠNIKOM!

- IZVAJAMO VISOKE IN NIZKE GRADNJE,
- ADAPTACIJE STARIH HIŠ, GRADIMO NOVE STANOVAJNSKE ZGRADBE,
- VRSTNE HIŠICE IN OBJEKTE DRUŽBE-NEGA STANDARDA

PROBLEMS OF INVESTIGATION

„1. maj“

K O P E R

★ Iskrene čestitke za praznik dela pošiljajo ★

Gostilna »PRI PERKANU«
Ilirska Bistrica
se priporoča za obisk.
Postrežba z najpristnejšimi
vini!

Gostilna
»PRIMORJE«
Alojz Butinar, Podgrad
vabi cenjene goste na kozarec
žlahntne kapljice po zmernih
cenah!

Gostilna »PRI LAZARJU« — Škocjan pri Koprnu
vabi v svoj prekrasen vrt s plesniščem — Restavracija
lahko postrežje s prigrizkom domače šunke, polenovke,
jetre in z drugimi pripravljenimi jedili ter najboljšimi
vini po zmernih cenah — Vabljeni!

POTNIKI NA RELACIJI KOPER—LJUBLJANA!

- Ustavite se na Ravnici pri Senožečah! Tamkajšnja
- gostilna »PRI MATIJI« ima parkirni prostor in
- vas postrežje hitro in solidno po najnižjih cenah!

MIZARSKA ZADRUGA

K O P E R

STAVBENO, POHIŠTVENO MIZARSTVO
TER USLUGE PO NARGČILU

KOLEKTIV

SGP »GRADNJE« Postojna

ČESTITA ZA PRAZNIK DELA
VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN SE PRIPOROČA INVESTITORJEM!

★ ★ ★

GRADIMO TUDI STANOVANJA
ZA TRG V POSTOJNI

★ ★ ★

PRIPOROČAMO SE
ZA SODELOVANJE IN NAROČILA!

Oskrbujemo s pivom gostinsko
mrežo obalnega — turistič-
nega področja

Zahvaljujemo se za do sedaj
izkazano zaupanje in želimo
vse najboljše v praznovanju
letašnjega 1. maja!

TRGOVSKO PODJETJE

PIVOPROMET IZOLA

STANOVANJSKA SKUPNOST
s svojimi servisi v IZOLI

★

želi vsem prebivalcem Izole
kar največjih uspehov in zadov-
ščenja pri nadalnjem delu!

KOLEKTIV

MEHANOTEHNIKE

TOVARNE IGRAČ IN KOVINSKIH IZDELKOV V IZOLI

ČESTITA ZA PRAZNIK DELA vsem odjemalcem in delovnim
kolektivom naše domovine!

★ ★ ★

TRGOVSKI MREŽI SE PRIPOROČA za nadaljnje sodelovanje
pri prodaji igrač!

Kmetijska zadruga Knežak

se čedalje bolj izrecno specializira za napredek živinoreje na svojem
območju — Kmetovalcem-živinorejem priporoča najdonosnejše pasme,
jih oskrbuje z agrotehničnimi sredstvi in odkupuje njihove pridelke!

• • •
ZA USPEŠNO DELO TUDI V BODOČE: »LE TAKO NAPREJ!«

Področje ilirsko-bistriške občine oskrbujemo z zelenjavom, kruhom, mesom
in mesnimi izdelki — V lastni klavnicni pripravljamo meso tudi za
izvoz — Za dosedanje uspeha našega podjetja iskrena hvala vsem
potrošnikom — Tudi v bodoče si bomo prizadevali sodelovati z njimi!

PRESKRBOVALNO PODJETJE

SNEŽNIK

Ilirska Bistrica

TRGOVSKO PODJETJE

V SEŽANI TOBAK

NUDI CENJENIM POTROŠNIKOM — KADILCEM

TOBACNE IZDELKE VSEH NAŠIH TOVARN

★ ★ ★

KOLEKTIV SE PRIPOROČA

»SLOVENSKI JADRAN«

KMETIJSKA ZADRUGA

Sežana

K R A S

ČESTITA ZA 1. MAJ VSEM ČLANOM IN POSLOVNIM
PRIJATELJEM — PRIPOROČA SE ZA SODELOVANJE
TUDI V PRIHODNJE!

TRGOVSKO
PODJETJE

T I M A V

HRPELJE-KOZINA

si prizadeva zadovoljiti z vsem industrijskim
in prehrambenim blagom potrošnike svojega
območja — Poslovalnice so čedalje bolj založene
z najrazličnejšimi artikli — Kolektiv se priporoča!

Pridružujemo se prvomajskim voščilom z najboljšimi željami
za naše odjemalce in dobavitelje, katerim se priporočamo
tudi v prihodnje!

M E S T N A P E K A R N A P O S T O J N A

Odkupujemo kmetijske pridelke • Z njimi zalagamo potroš-
nike na območju piranske občine, prizadevamo pa si izboljšati
naše kmetijstvo z gojitvijo donosnejših kultur, zlasti vrtnin.
Poslovним prijateljem se priporočamo!

Kmetijska zadruga

LUCIJA PRI PORTOROŽU

KLIJAVNIČARSTVO

POSTOJNA

izdeluje

vso gradbeno klijavničarsko
opremo

opravlja

kleparske usluge, usluge kova-
štva in sorodnih strok

• • •

Cene konkurenčne

• • •

Lastni izdelki za trg:
samokolnice, ventilacijske na-
prave in podobno

RUDNIK ČRNEGA PREMOGA

Vremski Britof

KOLEKTIV

GOZDNEGA GOSPODARSTVA

P O S T O J N A

SKRBI ZA NEGO IN NAČRTNO EKSPLOATACIJO GOZDOV

★ ★ ★

Z A P R A Z N I K D E L A P O Š I L J A V S E M D E L O V N I M

L J U D E M N A Š E D O M O V I N E I S K R E N E Č E S T I T K E

Z Ž E L J O , D A B I I M E L I V B O D O Č E Š E V E Č

U S P E H O V V N A P O R I H Z A I Z B O L J Š A N J E

I N N A P R E D E K N A V S E H P O D R O Č J I H

Z I V L J E N J A !

PIRANSKE SOLINE

PORTOROŽ

PROIZVODNJA MORSKE SOLI TIPO »PIRAN«,
FINE MLETE SOLI, KRISTALNE IN BIOSALIRANE
SOLI, SOLI ZA KOŽARSTVO IN DENATURIRANE
ŽIVINSKE SOLI

★ ★ ★

P R I P O R O Č A S E K O L E K T I V !

KMETIJSKA ZADRUGA

v Izoli

■ S SVOJIMI POSLOVNIMI ENOTAMI

■ IN POSESTVOM

■ ČESTITA ZA PRAZNIK 1. MAJA

■ IN SE PRIPOROČA ČLANOM

■ TER POSLOVNIM PRIJATELJEM

■ ZA NADALJNJE SODELOVANJE

■ V PRIZADEVANJAH ZA IZBOLJŠANJE

■ NAŠEGA KMETIJSTVA!

PODJETJE

STEKLO

IZOLA

izvršuje vse usluge, bodisi pri
rezanju stekla ali montiraju
steklenih naprav

• •
V delavnici izdeluje tudi ste-
kleni predmete, kot ogledala
in podobno

• •
Kolektiv se priporoča!

Mala kronika iz naših komun

ROJSTVA: V koprski porodniščici so rodile: Marija Čotar iz Gabrovice — deklica; Frančka Mahnič iz Dragomerje-Secovlje — dečka; Maria Hrvatin iz Smarij — deklica; Ana Bubnič iz Izole — dečka; Nerina Jerman iz Boršta — dečka; Marija Bubnič iz Huj — Hrpele — deklica; Antonija Rojc iz Izole — dečka; Emilia Gregorje iz Strunjana — dečka; Antenija Lovrečič iz Padne — dečka; Irena Paradiso iz Sežane — dečka; dr. Ema Zore iz Sežane — dečka; Ana Agapito iz Marčenelje — dečka; Alda Tomašić iz Izole — deklica; Dorina Bubnič iz Škofije — de-

klica; Ana Marija Gruntar iz Ajdovščine — dečka; Ana Marija Merle iz Sv. Martina (Buje) — dečka; Silvana Mohar iz Izole — deklica; Albina Gričan iz Padne — dečka; Zofija Simkovec iz Skocjan — deklica; Ida Seržin iz Dobravlj — deklica.

V postojanski porodniščici so rodile: Ana Krapčič iz Konškega brda — dečka; Ivana Krpačič iz Petelinj — deklica; Emilia Baša iz Jasena — dečka; Marija Otoničar iz Grahovega — dečka; Franciška Benčan iz Dolenje vasi — dečka; Veronika Zlatoper iz Tolmina — dečka; Zora Koron iz Adovčine — deklica; Ana Mulec iz Doljenje vasi — deklica; Ivanka Cotič iz

Sempetra — deklica; Hilda Copič iz Lokavca — deklica; Marina Širok iz Vipave — deklica; Marta Černigov iz Skrill — deklica; Judita Stemberger iz Košev — dečka; Pavla Rovan iz Kanata — deklica; Lella Novak iz Pirana — deklica; Stefaniča Jurečič iz Grganje — deklica; Iva Vrtal — Vercikl Blok — dečka; Darinka Svet iz Unca — dečka; Ivana Klobaj iz Podkraja — dečka; Zofija Stimec iz Ilirske Bistre — deklica; Vilma Končina iz Medane — deklica; Jolanda Kovac iz Lokavca — dečka; Elda Matijača iz Vrtovinje — deklica; Račela Rogelj iz Temenice — deklica; Frančiška Zorn iz Osevješka — dečka;

POROKE:

V KOPRNU: Marija Božič, Šiviljija iz Kopra, in Lavrentij Slavko Svetek, uslužbenec iz Kopra; Olga Krmac, delavka iz Kopra, in Franc Gužic, kmet iz Sareda; Marija Furmanič, gospodinja iz Kampela, in Vladimir Jerman, kmetovalec iz Semedele.

V SEZANI: Antonija Miklavčec, uslužbenka iz Dan pri Sežani, in Jožef Damjan Kante, Šofer iz Preserji; Renata Novak, gospodinja iz Lokve, in Milutin Dejanović, strojni ključavničar iz Osijeka.

V Ilirske Bistriči: Marica Konestabu, gospodinja iz Ilirske Bistre, in Stipe Lovničić, podoficer JLA iz Ilirske Bistre.

UMRILISO:

V KOPRSKI OBČINI: Karla Antonac iz Bul, stara 50 let;

V SEZANSKI OBČINI: Stanislav Gržetič iz Povirja 10, star 65 let;

V IZOLSKI OBČINI: Ivan Savron iz Abitantov, star 61 let; Giacomo Perentino iz Izole, star 90 let; Marija Vrban, roj. Dragičević iz Izole, star 72 let; Anton Remec iz Dekanov, star 47 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 34, stara 79 let; Franc Čadež, kmetovalec iz Janeževga brda 8, star 59 let; Jože Kovačič, kmetovalec iz Smrja, 56, star 57 let.

V postojanski občini: Jožeta Geržina, roj. Pavlovič, stara 75 let, iz Postojne, Žora Milavec, roj. Gabrovec iz Postojne, stara 59 let; Helena Šibeničnik, Riharič iz Postojne, stara 72 let;

V Ilirsko-bistriški komuni: Uršula Rutar, gospodinja iz Vrbova, 43, stara 77 let; Ivana Škoko, družinska upokojenka iz Topolek, 3

SLOVENSKI Jadranc

KOPER, 27. aprila 1962

ZADNJA STRAN

LETO XI. — STEV. 18-19

PTICE RADE LETAJO NAZAJ V GNEZDO, KJER SO SE IZVALILE

Izgubljene iluzije

(Odisejada begunca, ki se je po petih letih vrnil v domovino).

Pripoveduje Marjan Matič

24. aprila leta 1956 sem še z jevnima tovarisema skrival počenil preko meje. Premarnila nas je propaganda, češ da se v tujini, posebno v zahodnih državah, cedita samo mleko in med. Prisli smo v taborisce v Vičmu. Staknili smo glave in tubali, kaj neki naj oblaštem obesimo na nos. Drugi, ki so živelji tukaj že lep čas, so nam srečevali, da so bomo nabojte izmazali, če bomo rekli kaj političnega, drugače da nas bodo vrnili v Jugoslavijo. Rečeno, storjeno. Vsi trije smo se debelo zlagali.

V RUDNIK

Pričakovali smo razne komisije, ki so iskale dolance za delo v različnih evropskih državah. Sklenili smo, da bomo podpisali pogodbo s komisijo, ki je iskala delavce za rudnike v Franciji. Pogodbo smo podpisali za leto dni. 11. oktobra smo prisli v Francijo. Sprva nas je bilo 13, pozneje pa je prišlo še več skupin, tako da nas je bilo v tem rudniku več kot 350 emigrantov. V tem času je bilo življenje v Franciji trikrat bolj znosno kakor danes. Vsi nestripi smo pričakovali prvo plačo. Ko smo povrnali svoje dolgovne, dojeti smo kupovali vse na upanje, smo je ostalo le bore malo.

Rudnik je bil tako pomajnjivo začasnič, da je v njem le redko kdor vzdržal dlež časa, kaj šele do konca roka, za katerega se je bil s pogodbo obvezal. Po šestih mesecih nas je ostalo v rudniku le še dvacet. Večina jih je pobegnila v Pariz. Tudi meni je začela preganjati misel, da bi obesil rudarsko čelado na klin in pobegnil v Francijo. Pravili so, da je življenje v Parizu boljše in lažje in da tudi zaposlitve ni težko dobiti. Lepega dne me ni bilo več v jama. Mahnil sem jo v Pariz.

BEG V PARIZ

Pariz — lepo in prijetno mesto, nai kaž reči, toda samo za tistega, ki ima kaj cvenka... V Parizu sem srečal veliko nekdanjih znancev iz rudnika. Potiski so se po mestu iskali zaslužka, živelji nekako na račun Rdečega križa, prenočevali po parkih, pod mostovi ali pa tudi po parkiranih avtomobilih. Bilo je še hladno, zato sem tudi jaz namernaval preizviro svojo prvo parisko noc v kakšnem tovornjaku. Preskusil sem nekaj tovornjakov in »nalepel na pravega. Bil je odkenčen. Zlezel sem vanj in se zeknil po sedežu. Nisem še dobro zaspal, ko me je izkalin gospodar. Odpril je vrata in pljušnil po meni polno vodo. Škočil sem pokonci in si posmel oči. Bil sem utrujen in lačen, zato tudi nisem bil napadalen. Zbogalo sem ga pogledal in mu rekel:

»Mar nimate nič srca? Zakaj ste me poilili?«

Možakar ga je imel malec pod kabo. Nasmehnil se je in dejal:

»He, he... Vse umazanje je treba enkrat opokati.«

Zlezel sem iz avtomobila in ves ostali del noči tekjal in poskakoval, da bi oblike na mehani ne zmrnila. Zgodaj zjutraj sem se seznanil s že več jugoslovanskimi emigrantmi. Skeleptično so z zombini in pripovedovali, kako so prebili noč.

TUJSKA LEGIJA

Zaposlili sem dobiti v tovarni avtomobilov Renault. Bržko sem nastopil službo, sem zaprosil za predjem. Povedal sem, da sem brez kar na mimo, da bi se oblikovali. Štirikrat do strega najedel... Napravil sem si načrt, kako bomo denar porabil... Zavilj sem v temen restavracijo. Tod

so mi dva tisoč frankov in mi svetovali, kamp naj se obrne, da bi dobil prenočišče. Tam so menda lahko spali vsi tisti, ki niso imeli lastne sobe.

Ko sem imel denar v žepu, sem se počutil manj potreaga. Za dva tisoč franki bi se lahko štirikrat do strega najedel... Napravil sem si načrt, kako bomo denar porabil... Zavilj sem v temen restavracijo. Tod

so mi dva tisoč frankov in mi svetovali, kamp naj se obrne, da bi dobil prenočišče. Tam so menda lahko spali vsi tisti, ki niso imeli lastne sobe.

Prav mogoče je, da je sorodnik tiste nesrečnice sedaj v dvorani posluša, kaj si naše mesto misli o tistem podlem zločincu. Upam, da naše besede sedaj vleče na uho.«

Ah, moj bog, kako se je Fuler združil in kako zbegano je pogledal na oči! Ni mogel več vzdržati. Vstal je in odšel.

Naslednjega dne je Fuler dal sporočilo, da je v Mehiki kupil rudnik in da hoča zaradi tega čimprej razprodati vse, kar ima tukaj, in se odseliti tja, da bi osebno nadzoroval delo. Dobro je zaigral svojo vlogo. Rekel je, da bi vse prodal za štirideset tisoč dolarjev — četrtnino v gotovini, ostalo pa v vrednostnih papirjih — vendar, da je pripravljen popustiti pri eni, ker denar nujno potrebuje; čimprej bi ga rad vložil v svoj novi rudnik. Tako je vse svoje imovo tukaj prodal za trideset tisoč dolarjev. Pomisli, kaj je potem napravil! Zahteval je, naj mu vso vso izplačajo v severnoameriških dolarjih. Dejal je, da je tisti človek, od katerega je kupil rudnik, nekakšen čudak iz Nove Anglije, ki ima rajši dolarje, kakor pa zlato ali menice. Vsem se je zdelo to nekam čudno, ker bi lahko dobil na menico, ki bi se glasil na kakšno banko v New Yorku, brez kakršnih kolik težav enake dolarje. Ljudje so se čudili tej nenačudnosti, vendar so na to pozabili že naslednjega dne. V Denverju ni tème, ki bi o njej govorili daje kakor en dan.

Ves čas sem mu bil za petami. Ko je prodal rudnik in prejel

z nekim kolegom, da jo bova mahnila preko Maginotove linije. Srečno svet presla mejo in pripeščala v Mannheim. Biila sva lačna in utrujena. Potrka sva na vrata prve policijske postaje. Povedala sva, da nimava dela, da sva pobegnila iz Francije in da bi rada dobila zaposlitev v Nemčiji. Dokumenti? Namesto na delo so naju za tri tedne vtaknili v zapor. Potem so poslali kolega v Pariz, mene pa nazaj v Lyon. Kaj se je zgodilo s kolegom, ne vem. Pisal se je Ivan Cizmarevic, doma je bil iz okolice Karlovca. Imel je še 21 let in vendar ni imel v ustih niti enega zoba več. Ob neki prilnosti mi je dejal, da je zobe izgubil brkone zaradi tege, ker je živel le ob suhi hrani. Hoces nočes sem mu moral verjeti, saj sem tudi jaz zaradi pomanjkljive hrane izgubil šest zob.

je prodajalo zjala kup demobiliziranih legionarjev (pripadnikov Tujske legije). Med njimi je bilo tudi nekaj Jugoslovjanov. Pozaniamti sem se hočel, kako neki se živi v legiji, toda pamet razgovor z njimi je bil nemogoč. Ljudem so bili podobni samo na zunaj, sicer

frankov, dve ponoseni srcajci in oguljeni plači, s katerim so lahko pokrili vso svojo šramoto.

V LYONU

Vsega skupaj mi je bilo dovolj. Brez vozne karte sem se del na vlak in se srečno pričpalj v Lyon. Tri noči sem spal na prostem, potem pa sem staknili nekakšen servis za turiste. Denaria mi niso mogli dati, služba tudi ne, pač pa so me napotili v nek hotel. Bil je več kot mizeren. Tam sem naletel na več naših emigrantov. Lep čas sem živel na rovni njihove sočutja; ta mi je posodil stro frankov, drugi tri sto, naposled sem dobil službo v tovarni. Plača — 45.000 frankov, domači delavci so dobili enako do 60.000 frankov. Zahvaljev sem se enako delo enako plačilo, boril sem se za to, da bi ne bil lačen in gol. Jedel sem samo konzervirano hrano, le enkrat na tečen sem si privočil toplo jed.

BEGUNCI MED SEBOJ

Skoraj, vsa večer smo se jušli v jugoslovanski emigranti sešli v kavarni. Kvartal smo, igrali domino in popivali. Edino v pijači je bilo mogote najeti še kaj tolaze. Skorajda ni bilo večera, da bi si Srbi Hrvati ne skočili v lase. Zacetko se je s prekjanjem, kompačo pa s pretepom in bunkarji. Gospodar gostilne, ki se je zbral, da bi mu pretepi ne odvrnil gostov, je zavrel telefon in poklicajo policijo. Autostile so sirene policijskih avtomobilov. Vdrl so skozi vrata, zaceli deliti s pendriki pravico, v nobenem delu v desno — in spet je bilo vse mirno. Naslednjega večera smo šli popivat v drugo gostilno.

PEŠ V NEMČIJO

To je trajalo pet mesecev. Ker se je govorilo, da je v Nemčiji bolje, sem se zmenil

Delo v rudniku mi je smrdelo. Smrdelo? Ne, hotel sem se želel Rudnik je bil skoraj nezaščiten in zato je bilo delo v njem več kot nevarno.

»In kam me nameravate pregnati?« sem vprašal.

»V Saint Etienne.« Privoli sem, čeprav sem več vede, da niso hoteli tam jugoslovanski emigrant. Placali so mi kar za vlak.

Zaposliti sem dobiti v livanjini. Delal sem pri samih umaznih delih, pri operativnih delih, ki jih imel hotel opravljati noben Francoz.

SI USTAS?

SI ČETNIK?

Dopisoval sem si z domačimi v domovini, večkrat sem jokal kot otrok, živelj v baraki z zamoreci, in čravnje je bilo delo velikih napornih kakov. V tem času je bilo res brezplačno, vendar me je ta noč draga stala. Ves denar, kar sem ga še imel, so mi med spanjem ukradli. Odslej nisem šel več v ta imenitni hotel. Prenočišče sem si našel v slami nedaleč od tovorne. Svoj denar sem delil s tistimi, ki niso imeli nicašesar, in poskušal najti kakrsnoki sobo. In ko sem jo ravno naštel, so me poklicali na politično.

Dobili smo obvestilo, da ste mi dejali, »Ce se takoj ne vrnete, vas bomo morali pregnati?«

»V Saint Etienne.«

Privoli sem, čeprav sem več vede, da niso hoteli tam jugoslovanski emigrant. Placali so mi kar za vlak.

Zaposliti sem dobiti v livanjini. Delal sem pri samih umaznih delih, pri operativnih delih, ki jih imel hotel opravljati noben Francoz.

SI USTAS?

SI ČETNIK?

Dopisoval sem si z domačimi v domovini, večkrat sem jokal kot otrok, živelj v baraki z zamoreci, in čravnje je bilo delo velikih napornih kakov. V tem času je bilo res brezplačno, vendar me je ta noč draga stala. Ves denar, kar sem ga še imel, so mi med spanjem ukradli. Odslej nisem šel več v ta imenitni hotel. Prenočišče sem si našel v slami nedaleč od tovorne. Svoj denar sem delil s tistimi, ki niso imeli nicašesar, in poskušal najti kakrsnoki sobo. In ko sem jo ravno naštel, so me poklicali na politično.

Dobili smo obvestilo, da ste mi dejali, »Ce se takoj ne vrnete, vas bomo morali pregnati?«

»V Saint Etienne.«

Privoli sem, čeprav sem več vede, da niso hoteli tam jugoslovanski emigrant. Placali so mi kar za vlak.

Zaposliti sem dobiti v livanjini. Delal sem pri samih umaznih delih, pri operativnih delih, ki jih imel hotel opravljati noben Francoz.

SI USTAS?

SI ČETNIK?

Dopisoval sem si z domačimi v domovini, večkrat sem jokal kot otrok, živelj v baraki z zamoreci, in čravnje je bilo delo velikih napornih kakov. V tem času je bilo res brezplačno, vendar me je ta noč draga stala. Ves denar, kar sem ga še imel, so mi med spanjem ukradli. Odslej nisem šel več v ta imenitni hotel. Prenočišče sem si našel v slami nedaleč od tovorne. Svoj denar sem delil s tistimi, ki niso imeli nicašesar, in poskušal najti kakrsnoki sobo. In ko sem jo ravno naštel, so me poklicali na politično.

Dobili smo obvestilo, da ste mi dejali, »Ce se takoj ne vrnete, vas bomo morali pregnati?«

»V Saint Etienne.«

Privoli sem, čeprav sem več vede, da niso hoteli tam jugoslovanski emigrant. Placali so mi kar za vlak.

Zaposliti sem dobiti v livanjini. Delal sem pri samih umaznih delih, pri operativnih delih, ki jih imel hotel opravljati noben Francoz.

SI USTAS?

SI ČETNIK?

Dopisoval sem si z domačimi v domovini, večkrat sem jokal kot otrok, živelj v baraki z zamoreci, in čravnje je bilo delo velikih napornih kakov. V tem času je bilo res brezplačno, vendar me je ta noč draga stala. Ves denar, kar sem ga še imel, so mi med spanjem ukradli. Odslej nisem šel več v ta imenitni hotel. Prenočišče sem si našel v slami nedaleč od tovorne. Svoj denar sem delil s tistimi, ki niso imeli nicašesar, in poskušal najti kakrsnoki sobo. In ko sem jo ravno naštel, so me poklicali na politično.

Dobili smo obvestilo, da ste mi dejali, »Ce se takoj ne vrnete, vas bomo morali pregnati?«

»V Saint Etienne.«

Privoli sem, čeprav sem več vede, da niso hoteli tam jugoslovanski emigrant. Placali so mi kar za vlak.

Zaposliti sem dobiti v livanjini. Delal sem pri samih umaznih delih, pri operativnih delih, ki jih imel hotel opravljati noben Francoz.

SI USTAS?

SI ČETNIK?

Dopisoval sem si z domačimi v domovini, večkrat sem jokal kot otrok, živelj v baraki z zamoreci, in čravnje je bilo delo velikih napornih kakov. V tem času je bilo res brezplačno, vendar me je ta noč draga stala. Ves denar, kar sem ga še imel, so mi med spanjem ukradli. Odslej nisem šel več v ta imenitni hotel. Prenočišče sem si našel v slami nedaleč od tovorne. Svoj denar sem delil s tistimi, ki niso imeli nicašesar, in poskušal najti kakrsnoki sobo. In ko sem jo ravno naštel, so me poklicali na politično.

Dobili smo obvestilo, da ste mi dejali, »Ce se takoj ne vrnete, vas bomo morali pregnati?«

»V Saint Etienne.«

Privoli sem, čeprav sem več vede, da niso hoteli tam jugoslovanski emigrant. Placali so mi kar za vlak.

Zaposliti sem dobiti v livanjini. Delal sem pri samih umaznih delih, pri operativnih delih, ki jih imel hotel opravljati noben Francoz.

SI USTAS?

SI ČETNIK?

Dopisoval sem si z domačimi v domovini, večkrat sem jokal kot otrok, živelj v baraki z zamoreci, in čravnje je bilo delo velikih napornih kakov. V tem času je bilo res brezplačno, vendar me je ta noč draga stala. Ves denar, kar sem ga še imel, so mi med spanjem ukradli. Odslej nisem šel več v ta imenitni hotel. Prenočišče sem si našel v slami nedaleč od tovorne. Svoj denar sem delil s tistimi, ki niso imeli nicašesar, in poskušal najti kakrsnoki sobo. In ko sem jo ravno naštel, so me poklicali na politično.

Dobili smo obvestilo, da ste mi dejali, »Ce se takoj ne vrnete, vas bomo morali pregnati?«

»V Saint Etienne.«

Priv